

**Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní**

Zdaňování příjmů fyzických osob

Kateřina Šnáblová

**Bakalářská práce
2012**

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Kateřina ŠNÁBLOVÁ**
Osobní číslo: **E09210**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Ekonomika a provoz podniku**
Název tématu: **Zdaňování příjmů fyzických osob**
Zadávající katedra: **Ústav ekonomiky a managementu**

Zásady pro vypracování:

Stanovení cíle práce

1. Daňová soustava ČR
2. Teoretický přístup ke zdaňování příjmů FO
3. Možnosti daňové optimalizace
4. Praktický příklad
5. Formulace závěrů

Rozsah grafických prací: -
Rozsah pracovní zprávy: cca 30 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

Daňové zákony k 1.4.2011. Ostrava : Sagit, 2011. 312 s. ISBN 978-80-7208-851-5.

KUBÁTOVÁ, Květa. Daňová teorie a politika. 5. Praha : Wolters Kluwer Česká republika, 2010. 275 s. ISBN 978-80-7357-574-8.

PELECH, Petr; PELC, Vladimír. Daně z příjmů s komentářem k 1. 5. 2011. 11. Olomouc : ANAG, 2011. 1024 s. ISBN 978-80-7263-663-1.

PILÁTOVÁ, Jana a kolektiv. Daňová evidence - komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ. 7. Olomouc : ANAG, 2011. 352 s. ISBN 978-80-7263-656-3.

VANČUROVÁ, Alena a kolektiv. Daňový systém ČR aneb unikátní soubor 3 publikací a CD-ROMu. 1. Praha : Vox, 2010. 228 s. ISBN 978-80-86324-91-3.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. František Sejkora**
Ústav ekonomiky a managementu

Datum zadání bakalářské práce: **28. června 2011**

Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2012**

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Marcela Kožená, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 4. července 2011

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako Školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 29. 6. 2012

Kateřina Šnáblová

PODĚKOVÁNÍ:

Tímto bych ráda poděkovala svému vedoucímu práce panu Ing. Františku Sejkorovi za jeho trpělivost, vstřícnost, odbornou pomoc a cenné rady, které mi pomohly při zpracování bakalářské práce.

ANOTACE

Předmětem této bakalářské práce je daň z příjmů fyzických osob a její daňová optimalizace. V teoretické části je popsána současná daňová soustava České republiky a jednotlivé paragrafy daně z příjmů fyzických osob. V další části jsou vysvětleny možnosti optimalizace daňové povinnosti fyzických osob. Praktická část je zaměřena na možnosti optimalizace celkových daňových odvodů.

KLÍČOVÁ SLOVA

daň, daň z příjmů, daňový systém, základ daně, daňová optimalizace

TITLE

Income Taxation for Individuals

ANNOTATION

The subject of this Bachelor thesis is the tax on the income of individuals and the optimization of the tax burden. The theoretical part describes the current tax system of the Czech Republic and particular paragraphs of the income tax of individuals. The next section explains the ways to optimize the tax liability of individuals. The practical part is focused on the possibility of optimizing total tax payments.

KEYWORDS

taxes, income tax, tax system, tax base, tax optimization

OBSAH

ÚVOD	11
1 DAŇOVÁ SOUSTAVA ČESKÉ REPUBLIKY	13
1.1 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA	13
1.2 PŘÍMÉ DANĚ	13
1.3 NEPŘÍMÉ DANĚ	14
1.4 POVINNÉ PLATBY MAJÍCÍ CHARAKTER DANÍ	14
2 DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB	16
2.1 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA	16
2.2 POPLATNÍK DANĚ	16
2.2.1 <i>Daňový rezident</i>	16
2.2.2 <i>Daňový nerezident</i>	17
2.3 PLÁTCE DANĚ	17
2.4 PŘEDMĚT DANĚ	17
2.4.1 <i>Příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky</i>	18
2.4.2 <i>Příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti</i>	19
2.4.3 <i>Příjmy z kapitálového majetku</i>	20
2.4.4 <i>Příjmy z pronájmu</i>	21
2.4.5 <i>Ostatní příjmy</i>	21
2.5 PŘÍJMY, KTERÉ NEJSOU PŘEDMĚTEM DANĚ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB	23
2.6 PŘÍJMY OSVOBOZENÉ OD DANĚ	23
2.7 ZÁKLAD DANĚ	24
2.8 DAŇOVÁ ZTRÁTA	24
3 TEORETICKÝ PŘÍSTUP KE ZDAŇOVÁNÍ PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB	25
3.1 STRUKTURA ZÁKLADU DANĚ	25
3.2 VÝPOČET DAŇOVÉ POVINNOSTI	28
3.2.1 <i>Sazba daně z příjmů fyzických osob</i>	29
3.3 ZDAŇOVACÍ OBDOBÍ	29
3.4 ZÁLOHY NA DAŇ	29
3.5 DAŇOVÉ PŘIZNÁNÍ	30
3.5.1 <i>Termín podání daňového přiznání</i>	30
3.6 PLACENÍ DANĚ	30
3.6.1 <i>Den platby</i>	31
4 MOŽNOSTI DAŇOVÉ OPTIMALIZACE	32
4.1 OPTIMALIZACE ZÁKLADU DANĚ	32
4.1.1 <i>Paušální výdaje</i>	32
4.1.2 <i>Daňové odpisy jako daňové výdaje</i>	33
4.1.3 <i>Odčitatelné položky daně</i>	36
4.1.4 <i>Nezdanitelná část základu daně</i>	37
4.2 OPTIMALIZACE VYPOČTENÉ DANĚ	38
4.2.1 <i>Slevy na dani</i>	38
4.3 SPOLUPRACUJÍCÍ OSOBA	41
4.4 PAUŠÁLNÍ DAŇ	42
5 PRAKTICKÝ PŘÍKLAD	44
5.1 ZÁKLADNÍ INFORMACE O POPLATNÍKOVÍ	44
5.1.1 <i>Základní informace k závislé činnosti (§ 6)</i>	45
5.1.2 <i>Základní informace k podnikání (§ 7)</i>	45
5.1.3 <i>Základní informace k pronájmu (§ 9)</i>	46
5.1.4 <i>Základní informace k ostatním příjmům (§ 10)</i>	46
5.1.5 <i>Nezdanitelné části základu daně (§ 15)</i>	46
5.2 VÝPOČET DANĚ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB ZA ROK 2012	46
5.3 VARIANTA 1: MOŽNOST OPTIMALIZACE POMOCÍ PAUŠÁLNÍCH VÝDAJŮ	48
5.4 VARIANTA 2: MOŽNOST OPTIMALIZACE VYUŽITÍM SPOLUPRACUJÍCÍ OSOBY	50
5.5 VARIANTA 3: MOŽNOST OPTIMALIZACE ZMĚNOU VE ZPŮSOBU ODPISOVÁNÍ	54

5.6 ZHODNOCENÍ DAŇOVÉ OPTIMALIZACE.....	58
ZÁVĚR.....	61
POUŽITÁ LITERATURA	63

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Struktura příjmů státního rozpočtu ČR (v mil. Kč).....	15
Tabulka 2: Členění příjmů fyzických osob podléhajících dani z příjmů.....	22
Tabulka 3: Základ daně z příjmů fyzických osob.....	25
Tabulka 4: Výpočet daňové povinnosti.....	28
Tabulka 5: Odpisové skupiny a doba odpisování.....	34
Tabulka 6: Roční odpisová sazba pro hmotný majetek bez zvýšení odpisu.....	34
Tabulka 7: Roční odpisová sazba při zvýšení odpisu v prvním roce odpisování o 20 %.....	35
Tabulka 8: Roční odpisová sazba při zvýšení odpisu v prvním roce odpisování o 15 %.....	35
Tabulka 9: Roční odpisová sazba při zvýšení odpisu v prvním roce odpisování o 10 %.....	35
Tabulka 10: Koeficienty pro zrychlené odpisování.....	36
Tabulka 11: Roční slevy na dani pro rok 2012.....	39
Tabulka 12: Přehled průkazu pro uplatnění slevy na dani.....	40
Tabulka 13: Výdaje z podnikání.....	45
Tabulka 14: Výpočet daně z příjmů pana Nového za rok 2012.....	47
Tabulka 15: Výpočet daně z příjmů pana Nového 2012 při uplatnění paušálních výdajů.....	49
Tabulka 16: Porovnání výpočtů se skutečnými a paušálními výdaji.....	50
Tabulka 17: Výpočet daně z příjmů pana Nového 2012 s využitím spolupracující osoby.....	51
Tabulka 18: Porovnání výpočtů se skutečnými výdaji a spolupracující osoby.....	52
Tabulka 19: Výpočet daně z příjmů fyzických osob 2012 u spolupracující osoby.....	53
Tabulka 20: Daňové odpisy z hoblovky - zrychlené.....	55
Tabulka 21: Daňové odpisy z formátovací pily - zrychlené.....	55
Tabulka 22: Daňové odpisy z olepovačky hran - zrychlené.....	55
Tabulka 23: Daňové odpisy z tloušťkovací frézky - zrychlené.....	55
Tabulka 24: Daňové odpisy z rozřezávače - zrychlené.....	56
Tabulka 25: Výpočet daně z příjmů pana Nového 2012 se změnou ve způsobu odpisování.....	56
Tabulka 26: Zhodnocení varianty 3 dle daňových odpisů.....	57
Tabulka 27: Zhodnocení jednotlivých dílčích základů daně pana Nového u všech variant.....	59
Tabulka 28: Zhodnocení daňové povinnosti pana Nového u všech variant.....	60

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Graf popisující vybrané daňové příjmy veřejného rozpočtu.....	15
Obrázek 2: Graf popisující zhodnocení varianty 1 k základnímu výpočtu.....	50
Obrázek 3: Graf popisující zhodnocení varianty 2 k základnímu výpočtu.....	53
Obrázek 4: Graf popisující zhodnocení daňových odpisů k základnímu výpočtu.....	58
Obrázek 5: Graf popisující zhodnocení daňové povinnosti v rámci optimalizace příjmů pana Nového za rok 2012.....	60

SEZNAM ZKRATEK

ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DZD	dílčí základ daně
FO	fyzická osoba
Kč	koruna česká
PC	pořizovací cena
ROS	roční odpisová sazba
Sb.	Sbírka zákonů
SKP	Standardní klasifikace produkce
SP	Sociální pojištění
ÚFO	Územní finanční orgány
VC	vstupní cena
ZD	základ daně
ZDP	Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
ZP	Zdravotní pojištění
ZTP/P	osoby zvláště těžce postižení s průvodcem

ÚVOD

Daň je všeobecně vnímána jako platba do veřejného rozpočtu, odkud je přerozdělována do státního rozpočtu, ale i do rozpočtů na všech stupních státní správy. S daněmi se setkáváme dennodenně, a to bez ohledu na věk či pohlaví. Příkladem může být obyčejný nákup v samoobsluze, kde jako konečný spotřebitel platíme daň z přidané hodnoty, která se váže na zboží či služby. S tím souvisí i to, že některé daně zvyšují konečnou cenu výrobků a služeb. Proto často slycháváme, že jsou daně u nás zbytečně vysoké. Přesto se setkáváme i s názory, že daně nestačí pokrýt potřeby státu.

Dříve či později se s daní z příjmů fyzických osob setká každý z nás. Tato daň je mezi poplatníky velmi neoblíbenou, neboť zálohy na daň z příjmů snižují jejich mzdy a je tedy vybírána na úkor příjmů. Dalším důvodem je i konstrukce daně, neboť je velmi složitá a každý rok dochází k novelizaci zákona. Proto je trh přesycen daňovými poradci. A není divu. Poplatníci často využívají služeb poradců, kteří mají přehled o všech změnách v zákoně a mohou individuálně vyřešit poplatníkovu situaci. Velká část poplatníků se snaží na daních „ušetřit“, a proto hojně využívají možností, jak legálně snížit základ daně či stanovenou daň a tím mít daňovou povinnost minimální nebo dokonce nulovou. Proto se tato práce bude soustředit právě na tyto možnosti.

Cílem práce je stanovení a využití legálních možností, které snižují daňové odvody a optimalizují tak daňovou povinnost z příjmů fyzických osob.

Ke splnění cíle práce je nutné nejprve vymežit daňovou soustavu České republiky, která se skládá z přímých a nepřímých daní. Vzhledem k cíli práce se budeme v rámci Zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů orientovat na příjmy, které jsou tímto zákonem definovány. Konkrétně na příjmy ze závislé činnosti, z podnikání, z kapitálového majetku, z pronájmu a z příležitostných činností. Tyto příjmy budou definovány, rozděleny do jednotlivých paragrafů a stručně charakterizovány i z hlediska stanovení dílčího základu daně. V neposlední řadě je nutná charakteristika položek, které legální cestou snižují základ daně. Mezi tyto položky patří nezdanitelná část základu daně a odčitatelné položky od základu daně. Důležitá je také charakteristika možností, jak snížit stanovenou daň. Do těchto možností jsou zařazeny slevy na dani a daňové zvýhodnění na děti, které žijí s poplatníkem v jedné domácnosti. Je však možné využít i jiné legální cesty, jak daňové odvody minimalizovat. Tím může být využití spolupracující osoby, uplatnění paušálních výdajů nebo stanovení paušální daně.

Pro praktickou část budou vybrány tři možnosti, které optimalizují daňovou povinnost. První variantou bude uplatnění paušálních výdajů z příjmů, které poplatníkovi plynou především z podnikání, ale i z pronájmu. Ve druhé variantě bude využita dcera jako spolupracující osoba, na kterou může poplatník převést část příjmů a výdajů plynoucích z podnikání. Poslední variantou bude změna v metodě odpisování hmotného majetku, který slouží poplatníkovi k podnikání. V rámci daňových odpisů se uplatňují metody rovnoměrného a zrychleného odpisování. Bude uplatněna změna celé metody odpisování a zjištěn rozdíl, jaký by nastal, kdyby si poplatník na začátku odpisování zvolil jinou metodu odpisů.

Jednotlivé možnosti optimalizace budou využity a řešeny na reálném příkladě poplatníka. Z jednotlivých variant optimalizace bude vypočtena a stanovena daňová povinnost. Tyto varianty budou následně zhodnoceny a zjištěné výsledky a skutečnosti vzájemně komparovány. Z komparace bude zjištěna taková možnost optimalizace, která přinese nejnížší daňovou povinnost.

1 DAŇOVÁ SOUSTAVA ČESKÉ REPUBLIKY

1.1 Základní charakteristika

V této kapitole jsou vymezeny některé důležité pojmy, které jsou nezbytné pro dosažení cíle této práce. Mezi tyto pojmy patří daň a daňový systém.

„Daň je povinná, zákonem uložená platba, která plyne do veřejného rozpočtu. Je nenávratná, neekvivalentní a zpravidla neúčelová.“ [11, str. 9]

Další důležitou charakteristikou je její pravidelnost. Ta může být vztažena k časové jednotce, kdy se daň platí po uplynutí určitých časových intervalů (např. u daně z nemovitostí je to jeden rok) nebo k určité předem definované události (v případě daně darovací je to akt darování). [4]

Daňový systém České republiky je tvořen souhrnem všech daní, které se na území ČR vybírají. Tento systém je vymezen soustavou daňových předpisů a je tvořen řadou daní, které se dělí na daně přímé a nepřímé. Smyslem daňové soustavy je zajistit financování těch společenských potřeb, které nelze lépe zajistit jinými formami než prostřednictvím státu jako celku, prostřednictvím krajů a obcí.

Daňová správa ČR je tvořena třístupňovou soustavou územních finančních orgánů (ÚFO), a to Generálním finančním ředitelstvím, finančním ředitelstvím a finančními úřady. Všechny tyto orgány jsou podřízeny Ministerstvu financí.

1.2 Přímé daně

Přímé daně jsou daně, které mají bezprostřední vazbu na tvorbu hodnot a zisku fyzickými a právnickými osobami a které poplatník platí na úkor svého důchodu. Daňový poplatník je adresný a nemůže tyto daně přenést na jiný subjekt. Přímé daně jsou odváděny na základě písemného daňového přiznání příslušnému finančnímu úřadu nebo elektronicky na daňovém portálu Ministerstva financí. V ČR se rozlišují přímé daně na dvě základní skupiny, a to na daně z příjmů a na daně majetkové. [4]

Přímé daně v České republice:

- z příjmů:
  - daň z příjmů fyzických osob
  - daň z příjmů právnických osob
- z majetku:

- daň z nemovitostí – daň z pozemků, daň ze staveb
- daň převodová – daň dědická, daň darovací, daň z převodu nemovitostí
- silniční daň

Daně z příjmů a majetkové daně jsou pro svoji adresnost a tím i optimálnější možnost využití sociálních prvků velmi sledované a často využívané jako nástroj regulace. Tyto daně jsou viditelnější, a tedy poplatníky více pocíťovány. [4]

1.3 Nepřímé daně

Nepřímé daně jsou platby, které jsou vázány na jednotlivé druhy výrobků a služeb. Oproti přímým daním nejsou vázány na jednotlivé fyzické a právnické osoby vytvářející hodnoty. Poplatníkem těchto daní je konečný spotřebitel, který je platí v ceně výrobků a služeb a za kterého je do státního rozpočtu odvádí někdo jiný.

Nepřímé daně v České republice:

- daně všeobecné
  - daň z přidané hodnoty
- daně selektivní
  - daně spotřební
    - daň z minerálních olejů
    - daň z lihu
    - daň z piva
    - daň z vína a meziproductů
    - daň z tabákových výrobků
  - cla [13]

1.4 Povinné platby mající charakter daní

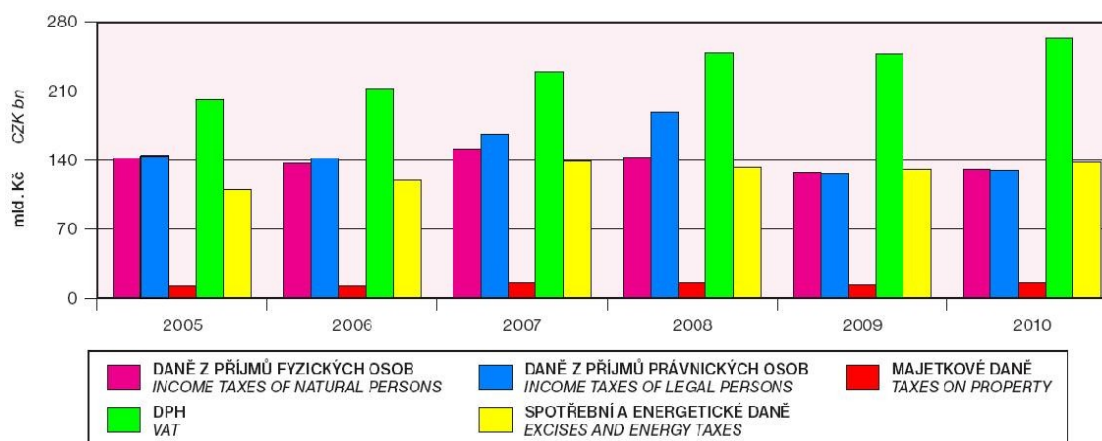
Vedle přímých a nepřímých daní lze nalézt ve fiskální soustavě ČR řadu povinných plateb, které mají ekonomický charakter daně. Jsou to především tzv. zákonná pojištění zastoupená pojistným na sociální zabezpečení a pojistným na všeobecné zdravotní pojištění. Dále mají charakter daní místní poplatky (např. poplatek za psa a za lázeňský pobyt – tyto poplatky jsou označovány jako místní daně) a dálniční známky. [6]

Tabulka 1: Struktura příjmů státního rozpočtu ČR (v mil. Kč)

Příjmy – skutečnost (v mil. Kč)	2008	2009	% podíl v roce 2009
Daně z příjmů fyzických osob	94 956,6	85 651,0	8,8 %
Daně z příjmů právnických osob	127 173,8	83 338,1	8,6 %
Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů	222 130,3	168 989,2	17,3 %
Daň z přidané hodnoty	177 816,3	176 716,9	18,1 %
Zvláštní daně a poplatky ze zboží a služeb v tuzemsku	125 537,7	123 836,4	12,7 %
Daně ze zboží a služeb v tuzemsku	303 353,9	300 553,3	30,8 %
Daně a poplatky z vybr. činností a služeb, vč. správních poplatků	5 456,2	3 987,9	0,4 %
Daně a cla za zboží a služby ze zahraničí	2 203,7	1 396,8	0,1 %
Majetkové daně – daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí	10 410,4	8 058,6	0,8 %
Pojistné na sociální zabezpečení	385 503,8	347 841,0	35,7 %
Ostatní daňové příjmy	836,3	2 394,3	0,2 %
DAŇOVÉ PŘÍJMY CELKEM (daně, poplatky, pojistné)	929 894,6	833 221,1	85,5 %

Zdroj: [2]

Obrázek 1: Graf popisující vybrané daňové příjmy veřejného rozpočtu

Zdroj: [16]

2 DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB

2.1 Základní charakteristika

Jak již bylo uvedeno, daň z příjmů fyzických osob je daní přímou, které podléhají veškeré zdanitelné příjmy jednotlivců. Tato daň je svázána s největšími očekáváními na straně jedné a odporem na straně druhé. Této druhé vlastnosti bylo v posledních letech bohatě využíváno v rámci programů politických stran. Požaduje se po ní, aby byla prostředkem redistribuce důchodů od bohatších k sociálně potřebným, a zároveň má ovlivňovat chování poplatníka žádoucím směrem (příspěvky různým humanitárním organizacím). [11]

Svémi konstrukčními prvky má přispět k tomu, aby se poplatník choval v souladu se stanovenými prioritami společnosti. K tomu se využívá osvobození od daně, odpočtů od základu daně, slev na dani atd. Pro celou řadu osob je právě tato daň nejméně oblíbenou. A to i z toho důvodu, že konstrukce daně z příjmu je složitá a jsou na ni kladeny nejvyšší požadavky. [11]

Legislativní úprava daně z příjmů fyzických osob se řídí zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

2.2 Poplatník daně

Poplatníky daně z příjmů fyzických osob představují fyzické osoby. Fyzickou osobou se rozumí člověk jako přirozený nositel práv a povinností. Způsobilost FO mít práva a povinnosti vzniká narozením a zaniká smrtí. Částečná způsobilost k právním úkonům vzniká před dosažením zletilosti, v plném rozsahu až po dovršení věku 18 let.

Poplatník je každý, kdo má příjmy podléhající dani, bez ohledu na věk nebo pohlaví. Postačující podmínkou je, aby měla fyzická osoba na území České republiky bydliště, nebo se zde obvykle zdržovala. Pro daňové účely se poplatníci označují dvěma typy, a to daňovým rezidentem nebo daňovým nerezidentem.

2.2.1 Daňový rezident

Daňový *rezident* neboli tuzemec je fyzická osoba, která má bydliště na území České republiky. Bydlištěm na území ČR se pro účely zákona o dani z příjmů fyzických osob rozumí místo, kde má poplatník stálý byt za okolností, z nichž lze usuzovat, že má v úmyslu se trvale v tomto bytě zdržovat. [15]

Daňovým *rezidentem* je i osoba, která se na území ČR obvykle zdržuje, přestože má bydliště v jiné zemi. Takovými poplatníky jsou ti, kteří zde pobývají alespoň 183 dnů v příslušném kalendářním roce, a to souvisle nebo v několika obdobích. Do této lhůty se započítává každý započatý den pobytu.

Daňový *rezident* je tedy poplatník s neomezenou daňovou povinností a jeho daňová povinnost se vztahuje na veškeré příjmy ze zdrojů na území ČR a ze zdrojů v zahraničí.

2.2.2 Daňový nerezident

Daňovým *nerezidentem* je poplatník, který není daňovým rezidentem a má příjmy plynoucí ze zdrojů na území ČR. Nemá bydliště na území ČR a nezdržuje se zde více než 182 dní kalendářního roku. Takový poplatník má omezenou daňovou povinnost a je poplatníkem daně z příjmů pouze ze zdrojů na území ČR. [15]

Nelze opomenout i takové poplatníky, kteří se na území ČR zdržují pouze za účelem studia nebo léčení. Ti mají daňovou povinnost vztahující se jen na příjmy plynoucí ze zdrojů na území ČR, i v případě, že se na území ČR obvykle zdržují. Tito poplatníci jsou také považováni za daňové *nerezidenty*.

2.3 Plátce daně

Plátcem daně se rozumí osoba se sídlem nebo bydlištěm na území ČR, která podle ZDP odvádí správci daně daň nebo zálohu na daň, jež jsou vybrány od poplatníků nebo poplatníkům sraženy.

2.4 Předmět daně

Do předmětu daně z příjmů fyzických osob patří veškeré příjmy fyzických osob, a to nejen příjmy peněžní, ale i příjmy naturální. Příjmem je myšleno vše, co nějakým způsobem zvyšuje majetek poplatníka.

Pokud je příjem nepeněžní, oceňuje se cenou obvyklou v místě v době plnění, a to podle druhu a kvality, popřípadě stavu a míry opotřebení.

Zákon pamatuje i na příjmy, které byly získány směnou, tedy uskutečněné bez použití peněžních prostředků. V takových případech se ocenění provádí u všech plnění, která vstupují do směny a příjmy se posuzují obdobně jako příjmy získané prodejem. [9]

Fyzické osoby dosahují různorodých příjmů, a proto je nejsložitější stanovení základu daně. Z tohoto důvodu se rozlišuje několik kategorií předmětu daně, jež jsou tvořeny jednotlivými dílčími daňovými základy. Dle §3 ZDP se jedná o tyto příjmy:

- „příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky (§6),
- příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti (§7),
- příjmy z kapitálového majetku (§8),
- příjmy z pronájmu (§9)
- ostatní příjmy (§10).“ [15, § 3]

2.4.1 Příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky

Tento dílčí základ daně se týká největšího počtu poplatníků, neboť se v rámci něho zdaňují mzdy a platy. Pro většinu populace se jedná o nejdůležitější součást celoživotního důchodu. Jde tedy o příjmy zaměstnance plynoucí z pracovněprávních vztahů. Tímto vztahem může být hlavní pracovní poměr nebo dohody konané mimo hlavní pracovní poměr, tzn. z dohod o provedení práce či dohod o pracovní činnosti. [10]

Příjmy ze závislé činnosti dle ZDP jsou:

- a) „příjmy ze současného nebo dřívějšího pracovněprávního, služebního nebo členského poměru a obdobného poměru, v nichž poplatník při výkonu práce pro plátce příjmu je povinen dbát příkazů plátce. Těmito příjmy se rozumějí i příjmy za práci žáků a studentů z praktického výcviku,
- b) příjmy za práci členů družstev, společníků a jednatelů společností s ručením omezeným a komanditistů komanditních společností, a to i když nejsou povinni při výkonu práce pro družstvo nebo společnost dbát příkazů plátce a příjmy za práci likvidátorů,
- c) odměny členů statutárních orgánů a dalších orgánů právnických osob,
- d) příjmy plynoucí v souvislosti se současným, budoucím nebo dřívějším výkonem závislé činnosti podle písmen a) až c) nebo funkce bez ohledu na to, zda plynou od plátce, u kterého poplatník vykonává závislou činnost nebo funkci, nebo od plátce, u kterého poplatník závislou činnost nebo funkci nevykonává.“ [15, § 6]

„Funkčními požitky se rozumí:

- funkční platy členů vlády, poslanců a senátorů Parlamentu České republiky a poslanců Evropského parlamentu, zvolených na území ČR a platy vedoucích ústředních úřadů státní správy,
- odměny za výkon funkce v orgánech obcí, v jiných orgánech územní samosprávy, státních orgánech, občanských a zájmových sdruženích, komorách a v jiných orgánech a institucích.“ [3, str. 25]

Odpovědnost za včasné a řádné plnění daňové povinnosti je ponechána na zaměstnavateli a zaměstnanec obdrží mzdu již po zdanění, resp. po odpočtu zálohy na daň.

2.4.2 Příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti

Právní úprava toho dílčího základu daně vychází z §7 ZDP. Toto ustanovení zahrnuje široký okruh příjmů fyzických osob plynoucích z různých podnikatelských aktivit v oblasti výroby, služeb, poradenství a umělecké činnosti apod.

Podnikáním se rozumí soustavná činnost prováděná samostatně podnikatelem, tj. osobou zapsanou v obchodním rejstříku, osobou, která podniká na základě živnostenského oprávnění, osobou, která podniká na základě jiného než živnostenského oprávnění podle zvláštních předpisů, osobou, která provozuje zemědělskou výrobu a je zapsána do evidence dle zvláštního předpisu, vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku. Za podnikání nelze považovat příležitostnou, nahodilou a jednorázovou činnost. [14]

„Příjmy z podnikání jsou:

- a) příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství,
- b) příjmy ze živnosti,
- c) příjmy z jiného podnikání podle zvláštních předpisů,
- d) podíly společníků veřejné obchodní společnosti a komplementářů komanditní společnosti na zisku.“ [15, § 7]

Příjmy z jiné samostatné výdělečné činnosti jsou:

- a) „příjmy z užití nebo poskytnutí práv z průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví, autorských práv včetně práv příbuzných právu autorskému, a to včetně příjmů z vydávání, rozmnožování a rozšiřování literárních a jiných děl vlastním nákladem,

- b) příjmy z výkonu nezávislého povolání, které není živností ani podnikáním podle zvláštních předpisů,
- c) příjmy znalce, tlumočnicka, zprostředkovatele kolektivních sporů, zprostředkovatele kolektivních a hromadných smluv podle autorského zákona, rozhodce za činnost podle zvláštních právních předpisů,
- d) příjmy z činnosti insolvenčního správce, včetně příjmů z činnosti předběžného insolvenčního správce, zástupce insolvenčního správce, odděleného insolvenčního správce a zvláštního insolvenčního správce, které nejsou živností ani podnikáním podle zvláštního právního předpisu,
- e) příjmy z pronájmu majetku zařazeného v obchodním majetku.“ [15, § 7]

2.4.3 Příjmy z kapitálového majetku

Za příjmy z kapitálového majetku lze považovat takové příjmy, které plynou fyzickým osobám z umístění peněžních prostředků, případně i jiného majetku fyzické osoby, v rámci podnikatelského procesu, do bank, spořitelen, ale i mezi občany, a to v jakékoliv formě. Může se jednat o nákup cenných papírů, vklad do podnikání, půjčky, úsporné vklady apod.

Pro tuto kategorii je důležitým kritériem příjmů okolnost, zda plynou ze zdrojů na území ČR nebo ze zdrojů v zahraničí. Pokud plynou ze zdrojů na území ČR, je většina těchto příjmů zdaňována zvláštní sazbou, a za včasné a správné provedení srážky daně včetně jejího odvodu odpovídá plátce daně. Tyto příjmy nejsou v daňovém přiznání uváděny.

V daňovém přiznání je třeba v souladu s §8 ZDP uvést následující příjmy ze zdrojů na území ČR, které nepodléhají *srážkové dani*:

- a) „úroky a jiné výnosy z poskytnutých úvěrů a půjček, úroky z prodlení, poplatky z prodlení, úroky z práva na dorovnání, úroky z vkladů na běžných účtech a úroky z hodnoty splaceného vkladu ve smluvené výši společníků obchodních společností,
- b) úrokové a jiné výnosy z držby směnek, s výjimkou úroků a jiných výnosů ze směnky vystavené bankou k zajištění pohledávky vzniklé z vkladu věřitele,
- c) příjmy z prodeje předkupního práva na cenné papíry.

U těchto příjmů nelze uplatnit žádné výdaje. Proto příjmy uvedené pod písmeny a) až c) tvoří přímo dílčí základ daně, kromě příjmů z prodeje předkupního práva, kde lze za výdaj uznat pořizovací cenu předkupního práva.“ [9, str. 55]

Mezi příjmy, které jsou zdaněny zvláštní sazbou daně, a to většinou ve výši 15 %, patří např.:

- podíly na zisku (dividendy) z majetkového podílu na akciové společnosti, na komanditní společnosti a na společnosti s ručením omezeným,
- podíly na zisku vyplývající z členství v družstvu,
- výhry, úroky a jiné výnosy z vkladů na vkladních knížkách a úroky z peněžních prostředků na vkladovém účtu, dále také úroky z vkladů na běžných účtech, které podle podmínek banky nejsou určeny k podnikání (sporožirové účty, devizové účty apod.). [15]

2.4.4 Příjmy z pronájmu

„Pronájem, nájem nebo podnájem je přenechání movité nebo nemovité věci jejím majitelem k užívání jiné osobě. Právní úprava zdanění tohoto druhu příjmu vychází z ustanovení §9, které příjmy z *pronájmu* člení na:

- a) příjmy z pronájmu nemovitosti (jakékoliv), bytů nebo jejich částí,
- b) příjmy z pronájmu movitých věcí, kromě příležitostného pronájmu.“ [9, str. 57]

Do příjmů z pronájmu patří i příjmy plynoucí poplatníkovi v případě, kdy pronajímá nemovitosti (jejich částí) nebo byty (jejich částí) anebo movité věci, které má sám v nájmu či podnájem. Zejména sem patří příjmy z pronájmu, který není ve smyslu příslušného zákona živností ani podnikáním. I zde platí pravidlo, že se do těchto příjmů zahrnuje peněžní i nepeněžní plnění.

Příjmy z pronájmu plynoucí manželům ze společného jmění manželů jsou zdaňovány jen u jednoho z manželů, a to i v případě, že plynou z více pronajatých nemovitostí nebo movitých věcí i z rozdílného charakteru. [9]

2.4.5 Ostatní příjmy

Ostatními příjmy se rozumí příjmy, které jsou předmětem daně, ale nelze je zařadit pod ustanovení vymezující jednotlivé druhy příjmů v § 6 až § 9 zákona. Tyto příjmy jsou charakteristické tím, že jsou nahodilé a příležitostné. *Ostatními* příjmy jsou zejména:

- „příjmy z příležitostných činností nebo pronájmu movitých věcí, včetně příjmů ze zemědělské výroby, která není provozována podnikatelem (samostatně hospodařícím rolníkem),

- příjmy z převodu vlastní nemovitosti, bytu nebo nebytového prostoru nebo spoluvlastnického podílu na nich,
- výhry v loteriích, sázkách a jiných podobných hrách.“ [15, § 10]

Pokud úhrn příjmů podle výše zmíněného prvního bodu nepřesáhne v zdaňovacím období 20 000 Kč, jsou tyto příjmy od daně osvobozeny a neuvádí se tak ani v daňovém přiznání. Pokud tyto příjmy ale zmíněnou výši přesáhnou, zdaní se v plné výši.

Tabulka 2: Členění příjmů fyzických osob podléhajících dani z příjmů

DÍLČÍ ZÁKLADY DANĚ	SAMOSTATNÉ ZÁKLADY DANĚ
Příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky § 6	<ul style="list-style-type: none"> • příjmy od „dalšího“ zaměstnavatele do 5 000 Kč za měsíc
Příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti § 7	<ul style="list-style-type: none"> • honoráře za příspěvky do rozhlasu, televize a periodik do 7 000 Kč za měsíc u jednoho plátce
Příjmy z kapitálového majetku § 8	<ul style="list-style-type: none"> • výnosy z obligací, dividendy atd. • podíly na zisku z účastí na kapitálových společnostech a družstvech • podíly na zisku tichého společníka • výnosy z vkladů na úsporných a osobních běžných účtech • plnění životního pojištění • dávky penzijního připojištění
Příjmy z pronájmu § 9	
Ostatní příjmy § 10	<ul style="list-style-type: none"> • ceny z veřejných a sportovních soutěží

Zdroj: [11, str. 141]

2.5 Příjmy, které nejsou předmětem daně z příjmů fyzických osob

Z ustanovení § 3 odst. 4 zákona vyplývají příjmy, které předmětem daně z příjmů fyzických osob nejsou, a tudíž zdanění nepodléhají. Mezi takové příjmy patří např.:

- „příjmy získané nabytím akcií nebo podílových listů podle zvláštního právního předpisu, který upravuje podmínky převodu majetku státu na jiné osoby, zděděním, vydáním nebo darováním nemovitostí nebo movité věci anebo majetková práva, s výjimkou příjmů z nich plynoucích a s výjimkou darů přijatých v souvislosti s výkonem činnosti podle § 6 nebo s podnikáním anebo s jinou samostatnou výdělečnou činností,
- příjem plynoucí z vypořádání mezi podílovými spoluvlastníky rozdělením majetku podle velikosti jejich podílů, příjmy z vypořádání společného jmění manželů,
- částka uhrazená zdravotní pojišťovnou, o kterou byl překročen limit regulačních poplatků a doplatků na léčiva nebo potraviny podle zvláštních právních předpisů upravujících limity regulačních poplatků a doplatků na léčiva nebo potraviny.“ [15]

2.6 Příjmy osvobozené od daně

Při vyplňování daňového přiznání poplatník nebere v úvahu celou škálu příjmů, které jsou od této daně osvobozeny. Příjmy jsou uvedeny v § 4 ZDP. Jedná se zejména o tyto příjmy:

- příjmy z prodeje rodinného domu, bytu, včetně podílu na společných částech domu nebo spoluvlastnického podílu, včetně souvisejícího pozemku, pokud v něm prodávající měl bydliště nejméně po dobu 2 let bezprostředně před jeho prodejem,
- příjmy z prodeje nemovitostí a bytů výše neuvedených nebo nebytových prostor za podmínky, že doba mezi pořízením a prodejem přesáhla dobu 5 let, pokud tyto nemovitosti nesloužily k podnikání,
- příjmy z prodeje motorových vozidel, letadel a lodí, a to za podmínky, že doba mezi pořízením a prodejem přesáhla dobu jednoho roku,
- příjem, který byl získán ve formě dávek a služeb z nemocenského pojištění, důchodového pojištění dle zákona o důchodovém pojištění,
- dávky sociální péče, sociální služby, dávky pomoci v hmotné nouzi a dávky státní sociální podpory. [15]

2.7 Základ daně

„Pro stanovení daňové povinnosti, kterou má poplatník splnit, je rozhodující základ daně, sazba daně ze základu daně a stanovená daň.“ Pod pojmem základ daně jako základního východiska pro stanovení daňové povinnosti se u daní z příjmů rozumí ve smyslu zákona o dani z příjmů fyzických osob obecně rozdíl mezi zdanitelnými hrubými příjmy, které plynou poplatníkům této daně v kalendářním roce, a výdaji prokazatelně vynaloženými na dosažení, zajištění a udržení těchto zdanitelných příjmů. [9, str. 33]

Dílčí základ daně je představován rozdílem mezi zdanitelnými hrubými příjmy, plynoucími poplatníkům této daně v kalendářním roce, a výdaji prokazatelně vynaloženými na dosažení, zajištění a udržení těchto příjmů v členění podle jednotlivých druhů příjmů podle jednotlivých ustanovení tak, jak je uvádí zákon.

Samostatný základ daně je tvořen přesně vymezenými druhy příjmů, které jsou zdaňovány zvláštní sazbou daně, kdy je daň vybírána přímo srážkou u zdroje příjmu, a to samostatně za konkrétní druh příjmu. Příjmy, které jsou zahrnuty do samostatného základu daně, až na výjimky nevstupují do základu daně pro výpočet daňové povinnosti.

Celkový základ daně je tvořen součtem všech dílčích základů daně podle jednotlivých druhů příjmů podléhajících zdanění.

2.8 Daňová ztráta

Pokud podle účetnictví, daňové evidence nebo podle záznamů o příjmech a výdajích přesáhnou výdaje příjmy uvedené v § 7 a § 9, je rozdíl tzv. daňovou ztrátou. Daňovou ztrátu je možné uplatnit pouze pro výpočet daňové povinnosti u příjmů z podnikání a u příjmů z pronájmu. Z toho plyne, že nelze vykázat ztrátu například u kapitálového majetku nebo ostatních příjmů. Daňovou ztrátu lze odečíst od základu daně nejdéle v pěti zdaňovacích obdobích, které bezprostředně následují po zdaňovacím období, za které se daňová ztráta vyměřuje. [15]

3 TEORETICKÝ PŘÍSTUP KE ZDAŇOVÁNÍ PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB

V předchozí kapitole byly vysvětleny základní pojmy související s daní z příjmů fyzických osob. V této kapitole je popsán postup pro stanovení základu daně a postup výpočtu daňové povinnosti. Je zde popsána i kapitola týkající se daňového přiznání.

3.1 Struktura základu daně

V ZDP je pět základních kategorií příjmů rozděleno dle druhu příjmů. Dílčí základy daně jsou tvořeny rozdílem příjmů plynoucích z jednotlivých ustanovení a výdajů na jejich dosažení, zajištění a udržení.

Tabulka 3: Základ daně z příjmů fyzických osob

příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky
+ pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na veřejné zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem
= DÍLČÍ ZÁKLAD DANĚ PŘÍJMŮ ZE ZÁVISLÉ ČINNOSTI A FUNKČNÍCH POŽITKŮ
příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti
- výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů
= DÍLČÍ ZÁKLAD DANĚ PŘÍJMŮ Z PODNIKÁNÍ A JINÉ SAMOSTATNÉ VÝDĚLEČNÉ ČINNOSTI (NEBO ZÁPORNÝ ROZDÍL MEZI PŘÍJMY A VÝDAJI)
příjmy z pronájmu
- výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů
= DÍLČÍ ZÁKLAD DANĚ PŘÍJMŮ Z PRONÁJMU (NEBO ZÁPORNÝ ROZDÍL MEZI PŘÍJMY A VÝDAJI)
příjmy z kapitálového majetku
= DÍLČÍ ZÁKLAD DANĚ PŘÍJMŮ Z KAPITÁLOVÉHO MAJETKU
ostatní příjmy
- výdaje na dosažení příjmu (podle druhu příjmů do výše daného druhu příjmů)
= DÍLČÍ ZÁKLAD DANĚ OSTATNÍ PŘÍJMY

Zdroj: [11, str. 142]

a) Příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky

U tohoto dílčího základu daně se příjem zvyšuje o sociální a zdravotní pojištění, které je za zaměstnance povinen hradit zaměstnavatel.

V průběhu roku nesou odpovědnost za způsob zdanění příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků, jeho techniku, správnost zdanění a včasnost zaměstnavatelé, kteří odvedou zálohy na daň příslušnému finančnímu úřadu. Povinností zaměstnance je pouze včas, řádně a prokazatelně uplatnit nárok na případné slevy na dani podle § 35ba, na daňové zvýhodnění na vyživované děti v domácnosti podle § 35c a § 35 d, kterými lze nepřímo ovlivnit výši základu daně, respektive ho optimalizovat.

V případě, že úhrn dani podléhajících příjmů z jiných zdrojů mimo závislou činnost přesáhne u zaměstnance výši 6 000,00 Kč za zdaňovaný rok, povinnost včasného a správného zdanění úhrnu ročních příjmů fyzické osoby se tím přesouvá na tohoto poplatníka. Ten je povinen ze všech svých daní podléhajících příjmů zpracovat a zákonem stanoveným termínem předložit vlastní přiznání k dani u příslušného finančního úřadu. [9]

Pokud poplatník nepřesáhne výše zmiňovanou hranici, není povinen podat daňové přiznání. Podmínkou však je, že tento poplatník podepsal u všech plátců daně na příslušné zdaňovací období prohlášení k dani.

b) Příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti a příjmy z pronájmu

Základem daně jsou příjmy, od kterých jsou odečteny výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení. Tyto výdaje jsou uplatňovány buď prokazatelně ve skutečné výši, nebo paušální částkou, tzn. procentem z příjmů. Paušální částka se uplatňuje ve výši:

- a) 80 % z příjmů ze živností řemeslných a z příjmů ze zemědělské výroby, vodního a lesního hospodářství,
- b) 60 % z příjmů ze živností (volné, vázané a koncesované),
- c) 40 % z příjmů z jiného podnikání dle zvláštních předpisů,
- d) 30 % z příjmů z pronájmu majetku, který je zařazen v obchodním majetku. [15]

V případě, kdy poplatník využije pro stanovení výdajů na dosažení, zajištění a udržení příjmů uplatnění formou procentní sazby z konkrétního příjmu, což zákon umožňuje, musí tento způsob uplatnění výdajů použít u všech druhů příjmů. To platí i naopak v případě, že se rozhodne pro uplatnění skutečně vynaložených výdajů. Kombinace uplatnění výdajů

odpočtem výdajů prokázaných s výdaji uplatněnými procentní sazbou je však dle ZDP zakázána.

Pokud jsou uplatňovány skutečné výdaje v prokazatelné výši, je důležité rozeznat ty výdaje, které jsou daňově uznatelné a které daňově neuznatelné. Tyto výdaje jsou řešeny § 24 a § 25 ZDP. Výdaje uznatelné se pro zjištění základu daně odečtou ve výši, která je poplatníkem prokázána, a ve výši stanovené tímto zákonem a zvláštními předpisy.

K daňově *uznatelným* výdajům uvedeným v § 24 odst. 2 mimo jiné patří:

- „odpisy hmotného majetku stanové podle § 26 až § 33,
- zůstatková cena hmotného majetku,
- pojistné hrazené poplatníkem, pokud souvisí s příjmem, který je předmětem daně a není od daně osvobozen, a dále pojistné hrazené zaměstnavatelem pojišťovně za pojištění rizika a placení náhrady mzdy, platu nebo odměny nebo snížení platu (snížení odměny) za dobu dočasné pracovní neschopnosti popř. karantény,
- zaplacená daň z převodu nemovitostí a daň z nemovitostí,
- rezervy a opravné položky tvořené podle zákona o rezervách (dle písm. i),
- výdaje na pracovní a sociální podmínky, péči o zdraví a zvýšený rozsah doby odpočinku zaměstnanců (specifikované v písm. j),
- výdaje na požární ochranu,
- škody vzniklé v důsledku živelních pohrom nebo způsobené podle potvrzení policie neznámým pachatelem.“ [5, str. 12]

K daňově *neuznatelným* výdajům uvedeným v § 25 odst. 1 mimo jiné patří:

- výdaje určené na pořízení hmotného a nehmotného majetku,
- výdaje určené na zvýšení základního kapitálu,
- podíly vyplacené na zisku,
- výdaje určené na reprezentaci – zejména výdaje na pohoštění, občerstvení a dary,
- manka a škody, které přesahují náhrady,
- penále, úroky z prodlení a pokuty specifikované v písm. f,
- hodnota nealkoholických nápojů, které jsou poskytovány jako nepeněžní plnění zaměstnavatelem zaměstnancům ke spotřebě na pracovišti. [15]

c) Příjmy z kapitálového majetku

U těchto příjmů nelze uplatnit žádné výdaje, a tak příjmy tvoří přímo dílčí základ daně. Pouze u příjmu z prodeje předkupního práva lze uznat za výdaj pořizovací cenu předkupního práva.

Pokud se jedná o vklady na běžných účtech určených k podnikání, úrok z nich zdaňuje příslušný peněžní ústav. Naproti tomu úroky z podnikatelských běžných účtů nesráží peněžní ústavy a povinností podnikatele je zahrnout je do svého daňového přiznání. [9]

d) Ostatní příjmy

Základem daně dle § 10 ZDP jsou příjmy snížené o výdaje, který byly vynaloženy pouze na jejich dosažení. V zásadě se uplatňují skutečné prokazatelné výdaje. Výjimku tvoří příjmy ze zemědělské výroby, proti nimž lze uplatnit výdaje v paušální výši podle § 7 písm. a) ZDP. V případě, že výdaje spojené s jednotlivým druhem příjmu jsou větší než související příjem, k rozdílu se nepřihlíží, neboť v rámci § 10 ZDP nelze vykázat daňovou ztrátu. [3]

3.2 Výpočet daňové povinnosti

Jak již bylo zmíněno výše, důležitou a nezbytnou součástí pro výpočet daňové povinnosti, je stanovení základu daně. Tento základ daně se upravuje o položky, které jeho výši snižují. Těmito položkami jsou odčitatelné položky od základu daně (§ 34 ZDP) a nezdanitelná část základu daně (§ 15 ZDP). Po odečtení těchto položek je získán upravený základ daně, který se zaokrouhlí na celá sta Kč dolů. Takto upravený základ daně se zdaní sazbou ve výši 15 %. Získaná daňová povinnost se může dále snížit o uplatňované slevy na dani.

Tabulka 4: Výpočet daňové povinnosti

Základ daně stanovený <u>dílčími základy daně:</u>
a) příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky (§ 6)
b) příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti (§ 7)
c) příjmy z kapitálového majetku (§ 8)
d) příjmy z pronájmu (§ 9)
e) ostatní příjmy (§ 10)
= CELKOVÝ ZÁKLAD DANĚ
- nezdanitelné části základu daně

- položky odčitatelné od základu daně
= UPRAVENÝ ZÁKLAD DANĚ (zaokrouhlený na celá sta Kč dolů)
* sazba daně 15 %
= DAŇ PODLE § 16 ZÁKONA O DANI Z PŘÍJMŮ - slevy na dani
= DAŇ PO SLEVÁCH, PŘÍP. DAŇOVÝ BONUS

Zdroj: vlastní zpracování

3.2.1 Sazba daně z příjmů fyzických osob

Daň z příjmů fyzických osob se stanoví ze základu daně, jehož sestavení a postup je popsán výše. Upravený základ daně se zaokrouhlí na celá sta Kč dolů a poté se vynásobí sazbou daně, která pro rok 2012 činí 15 %. Sazba je ve stejné výši jako minulý rok, kdežto v předcházejících letech prošla velkými změnami.

3.3 Zdaňovací období

Zdaňovacím obdobím u fyzických osob se rozumí kalendářní rok, to znamená od 1. 1. do 31. 12. daného roku.

3.4 Zálohy na daň

Zálohy na daň z příjmů fyzických osob se platí v průběhu zálohového období. Zálohovým obdobím se pro účely zákona rozumí období od prvního dne následujícího po uplynutí posledního dne lhůty pro podání daňového přiznání za minulé zdaňovací období do posledního dne lhůty pro podání daňového přiznání v následujícím zdaňovacím období. V průběhu zálohového období se platí zálohy na daň z příjmů odvíjející se od tzv. poslední známé daňové povinnosti, kterou se rozumí naposled pravomocně stanovená částka daně správcem daně. Zaplacené zálohy na daň z příjmů v průběhu zdaňovacího období se po jeho skončení započítávají na úhradu skutečné výše daně. [3]

Je také třeba zmínit, že poplatníci, kteří mají příjmy podle § 6 ZDP – příjmy ze závislé činnosti a z funkčních požitků, zálohy neplatí, neboť je za ně odvádí každý měsíc jejich zaměstnavatel z jejich mzdy, u kterého mají podepsané prohlášení k dani. Zálohu nemusí odvádět ti, kteří měli příjmy do 5 000,00 Kč, odvádějí srážkovou daň a nepodepsali prohlášení k dani u svého zaměstnavatele. [15]

3.5 Daňové přiznání

Povinnost podat daňové přiznání má každý, jehož roční příjmy, které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob, přesáhly 15 000 Kč, pokud se nejedná o příjmy od daně osvobozené nebo o příjmy, z kterých je daň vybírána srážkou daně podle zvláštní sazby daně. Daňové přiznání však musí podat i ten, jehož roční příjmy, které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob, nepřesáhly 15 000 Kč, ale vykazuje daňovou ztrátu. Daňové přiznání nemusí podávat například poplatník, jež má příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky pouze od jednoho anebo od více plátců daně, pokud tento poplatník podepsal u všech těchto plátců daně na příslušné zdaňovací období prohlášení k dani a kromě od daně osvobozených a příjmů, z nichž je vybírána daň srážková daň dle zvláštní sazby, nemá jiné příjmy dle § 7 až § 10 vyšší než 6 000,00 Kč. [15]

3.5.1 Termín podání daňového přiznání

Poplatník je povinen podat daňové přiznání k dani z příjmů fyzických u daní vyměřovaných za zdaňovací období, které činí nejméně 12 měsíců, nejpozději do tří měsíců po uplynutí zdaňovacího období.

Jde-li o daňový subjekt, který má zákonem uloženou povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, nebo jehož daňové přiznání zpracovává a podává poradce, je povinen podat daňové přiznání nejpozději do 6 měsíců po uplynutí zdaňovacího období. Podmínkou je, aby příslušná plná moc byla tomuto poradci uplatněna u správce daně před uplynutím tříměsíční lhůty. [12]

3.6 Placení daně

Daň se platí příslušnému správci daně, finančnímu úřadu, v české měně. Daň lze platit:

- a) „bezhotovostním převodem z účtu vedeného u poskytovatele platebních služeb na příslušný účet správce daně,
- b) v hotovosti
  1. prostřednictvím poskytovatele platebních služeb nebo poštovním poukazem na příslušný účet správce daně,
  2. úřední osobě pověřené přijímat tyto platby, přičemž součet plateb na všechny druhy daně za jeden daňový subjekt nesmí v průběhu jednoho kalendářního dne u jednoho správce daně přesáhnout částku 500 000 Kč,

3. šekem, jehož proplacení je zajištěno poskytovatelem platebních služeb,
  4. daňovému exekutorovi, jde-li o platbu při daňové exekuci,
  5. oprávněné úřední osobě, jde-li o platbu pořádkové pokuty,
- c) kolkovými známkami, stanoví-li tak zákon,
- d) přeplatkem na jiné dani.“ [12, § 163]

3.6.1 Den platby

Za den platby se dle daňového řádu považuje:

- a) „u platby, která byla prováděna poskytovatelem platebních služeb nebo provozovatelem poštovních služeb, den, kdy byla připsána na účet správce daně, nebo
- b) u platby prováděné v hotovosti u správce daně den, kdy úřední osoba platbu převzala.“ [12, § 166]

4 MOŽNOSTI DAŇOVÉ OPTIMALIZACE

Převážná část poplatníků je nespokojena s výší své daňové povinnosti. Proto se hojně využívají možnosti daňové optimalizace, které vedou k minimalizaci daňové povinnosti. Důležité je zmínit, že tato cesta, která snižuje výši daně, je legální a platná podle Zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. Poplatník si však musí dát pozor na to, aby postupoval dle zákona. V případě nelegálního postupu snížení základu daně již nelze mluvit o daňové optimalizaci, nýbrž o daňovém úniku, který je považován za trestní čin.

K legálnímu snižování daňové povinnosti slouží například uplatnění odčitatelných položek od základu daně, slev na dani z příjmů fyzických osob a využití spolupracující osoby. Optimalizuje se buď základ daně, nebo vypočtená výše daně.

4.1 Optimalizace základu daně

Tato kapitola je věnována optimalizaci daňového základu, která spočívá v jeho snížení pomocí legálních postupů. Poplatník například může uplatnit výdaje paušální částkou z příjmu. Neuplatní-li však výdaje paušální částkou a rozhodne se pro uplatnění výdajů v prokazatelné výši, může si z výdajů odečíst výdaje, které jsou podle ZDP výdaji daňově uznatelnými.

Nejprve jsou rozebrány možnosti snížení dílčího základu, a to buď využitím paušálních výdajů, nebo daňových odpisů při uplatňování skutečných výdajů. Poté je poukázáno na možnosti snížení celkového základu daně pomocí odčitatelných položek a nezdanitelných částí ZD.

4.1.1 Paušální výdaje

Možností, jak snížit daňový základ, resp. dílčí základ daně, je uplatňování paušálních výdajů dle § 7 odst. 7 a 9 ZDP. Je zcela na poplatníkovi, zda výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmu, uplatní v prokazatelné výši nebo paušální částkou. Paušální částkou se rozumí procento z příjmů. Paušální výdaje lze využít u příjmů dle § 7 ZDP, § 9 ZDP a u příjmů ze zemědělské výroby, která není provozována podnikatelem a je zdaňována dle § 10 odst. 1 písm. a) ZDP. Metoda paušálních výdajů je výhodná zejména pro ty poplatníky, kteří mají skutečně prokazatelné výdaje v minimální výši. Dalším plusem pro poplatníka, pokud si vybere paušální výdaje, je snížení administrativních nákladů.

4.1.2 Daňové odpisy jako daňové výdaje

Odpisy majetku lze definovat jako nástroj k vyjádření poklesu hodnoty tohoto majetku kvůli fyzickému a morálnímu opotřebení. Odpisování majetku je stanoveno zákonem o daních z příjmů. Odpisování znamená zahrnování odpisů z majetku evidovaného v majetku poplatníka, který se vztahuje k zajištění zdanitelného příjmu, do výdajů k zabezpečení tohoto příjmu. [7]

Možnost uplatnit daňové výdaje jako výdaje na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů je určena zákonem o daních z příjmů § 24 odst. 2 písm. a) ZDP. Odpisy jsou položky snižující základ daně (pro výpočet daně z příjmů) poplatníka. Pokud poplatník uplatní daňové výdaje, vzniká mu daňová úspora. Daňová úspora z daňových odpisů plyne ze skutečnosti, že daňové odpisy majetku jsou výdaji, které jsou vynaloženy na dosažení, zajištění a udržení zdanitelných příjmů, a pro zjištění základu daně se od tohoto základu odečtou. Uplatnění daňových odpisů je však možnost, kterou zákon o daních z příjmů poplatníkovi dává, nikoliv povinnost. Je to poplatníkově právo. Objektem odpisování je hmotný a nehmotný majetek, který lze odepisovat pomocí rovnoměrných nebo zrychlených odpisů. O způsobu odpisování rozhoduje sám poplatník. Zvolený způsob je však závazný a nesmí se v průběhu odpisování měnit.

Hmotným majetkem se pro účely ZDP rozumí například:

- samostatné movité věci s výjimkou zásob, popř. soubory movitých věcí, jejichž vstupní cena přesahuje částku 40 000 Kč a jejichž doba používání je delší než jeden rok,
- budovy, domy, byty a nebytové prostory, které jsou vymezeny jako jednotky dle zákona o vlastnictví bytů,
- stavby, kromě provozních důlních děl a drobných staveb,
- pěstitelské celky trvalých porostů, které mají dobu plodnosti delší než tři roky. [7]

Nehmotným majetkem se dle ZDP rozumí zřizovací výdaje, nehmotné výsledky výzkumu a vývoje, software, ocenitelná práva a jiný majetek. Společným charakterem je doba použitelnosti delší než jeden rok a vstupní cena je vyšší než 60 000 Kč.

Rovnoměrné odpisování

Při rovnoměrném odpisování se za dané zdaňovací období stanoví odpisy majetku ve výši jedné setiny součinu jeho vstupní ceny (VC) a přiřazené roční odpisové sazby (ROS). Takto

stanové odpisy se zaokrouhlují na celé koruny nahoru. Vstupní cenou se rozumí pořizovací cena včetně nákladů, které s pořízením souvisejí. Poplatník musí nejdříve přiřadit majetek do odpisových skupin a poté zjistí dobu odpisování (viz níže). [15]

Tabulka 5: Odpisové skupiny a doba odpisování

Odpisová skupina	Doba odpisování
1	3 roky
2	5 let
3	10 let
4	20 let
5	30 let
6	50 let

Zdroj: [15]

V následujících tabulkách jsou uvedeny roční odpisové sazby pro hmotný majetek:

Tabulka 6: Roční odpisová sazba pro hmotný majetek bez zvýšení odpisu

Odpisová skupina	v prvním roce odpisování	v dalších letech odpisování	pro zvýšenou vstupní cenu
1	20	40	33,3
2	11	22,25	20
3	5,5	10,5	10
4	2,15	5,15	5,0
5	1,4	3,4	3,4
6	1,02	2,02	2

Zdroj: [15]

Roční odpisovou sazbu při zvýšení odpisu v prvním roce o 20 % může použít poplatník, který má převážně zemědělskou a lesní výrobu a je prvním vlastníkem stroje pro zemědělství a lesnictví. [15]

Tabulka 7: Roční odpisová sazba při zvýšení odpisu v prvním roce odpisování o 20 %

Odpisová skupina	v prvním roce odpisování	v dalších letech odpisování	pro zvýšenou vstupní cenu
1	40	30	33,3
2	31	17,25	20
3	24,4	8,4	10

Zdroj: [15]

Roční odpisovou sazbu popisující tabulka 8 může použít poplatník, který je prvním vlastníkem zařízení pro čištění a úpravu vod. [15]

Tabulka 8: Roční odpisová sazba při zvýšení odpisu v prvním roce odpisování o 15 %

Odpisová skupina	v prvním roce odpisování	v dalších letech odpisování	pro zvýšenou vstupní cenu
1	35	32,5	33,3
2	26	18,5	20
3	19	9	10

Zdroj: [15]

Roční odpisovou sazbu, která je uvedena níže, může použít poplatník, jež je prvním vlastníkem hmotného majetku zatříděného v 1 až 3 odpisové skupině. [15]

Tabulka 9: Roční odpisová sazba při zvýšení odpisu v prvním roce odpisování o 10 %

Odpisová skupina	v prvním roce odpisování	v dalších letech odpisování	pro zvýšenou vstupní cenu
1	30	35	33,3
2	21	19,75	20
3	15,4	9,4	10

Zdroj: [15]

Zrychlené odpisování

Při zrychleném odpisování hmotného majetku jsou odpisovým skupinám přiřazeny koeficienty pro zrychlené odpisování, které jsou uvedeny v následující tabulce.

Tabulka 10: Koeficienty pro zrychlené odpisování

Odpisová skupina	Koeficient pro zrychlené odpisování		
	v prvním roce odpisování	v dalších letech odpisování	pro zvýšenou zůstatkovou cenu
1	3	4	3
2	5	6	5
3	10	11	10
4	20	21	20
5	30	31	30
6	50	51	50

Zdroj: [15]

V prvním roce odpisování se odpisy hmotného majetku stanoví jako podíl vstupní ceny a přiřazeného koeficientu pro zrychlené odpisování platného v prvním roce odpisování.

Pokud je poplatník prvním vlastníkem odpisovaného majetku, může tento odpis zvýšit o:

1. 20 % vstupní ceny stroje pro zemědělství a lesnictví, pokud má poplatník převážně zemědělskou a lesní výrobu,
2. 15 % vstupní ceny zařízení pro čištění a úpravu vod,
3. 10 % vstupní ceny hmotného majetku, který je zaříděn v odpisových skupinách 1 až 3. [15]

V dalších zdaňovacích obdobích se odpis stanoví jako podíl dvojnásobku jeho zůstatkové ceny a rozdílu mezi přiřazeným koeficientem pro zrychlené odpisování a počtem let, po které již odpisován byl. [15]

4.1.3 Odčitatelné položky daně

Uplatnění odčitatelných položek je legálním způsobem, kterým si může daňový poplatník snížit daňový základ. Odčitatelné položky jsou uvedeny v § 34 ZDP a patří do nich:

- daňová ztráta (viz kapitola 2.7 Daňová ztráta),
- výdaje na realizaci projektů výzkumu a vývoje mající podobu experimentálních či teoretických prací, projekčních či konstrukčních prací, výpočtů, návrhů

technologií, výroby funkčního vzorku či prototypu produktu nebo jeho části a také výdaje na certifikaci výsledků dosažených prostřednictvím projektů výzkumu a vývoje. Tyto výdaje lze odečíst od ZD v plné výši. [15]

Druhá zmíněná odčitatelná položka má za cíl podporovat výzkumné a vývojové práce a tím technický vývoj k co nejvyšší úrovni a umožňuje tak hodnotou provedených prací významně snížit základ daně.

Za výdaje vynaložené na realizaci projektů lze například považovat:

- osobní výdaje na výzkumné a vývojové zaměstnance a další pomocný personál,
- odpisy hmotného movitého majetku a nehmotného majetku, který byl používán v přímé souvislosti s řešením projektu. [9]

4.1.4 Nezdánitelná část základu daně

Celkový daňový základ umožňuje zákon snížit po skončení kalendářního roku uplatněním (odpočtem) tzv. nezdanitelných částek. U každého poplatníka je jejich roční úhrnná výše individuální a tedy rozdílná. Tyto položky, pokud jsou zákonem uznány, jsou zohledňovány ještě před výpočtem vlastní daňové povinnosti poplatníka a před následným snížením vypočtené daně o prokázané daňové slevy. Jednotlivé případy nezdanitelných částek jsou vymezeny v ZDP v ustanoveních § 15.

Přehled nezdanitelných částí základu daně pro rok 2012:

- při poskytnutí darů na veřejně prospěšné účely, jako jsou například dary na financování vědy, vzdělání, výzkumných a vývojových účelů, kultury, školství, na policii, na požární ochranu, na podporu a ochranu mládeže apod., lze od základu daně odečíst nejvýše 10 % ze základu daně, pokud úhrnná hodnota darů činí alespoň 1 000,00 Kč,
- při poskytnutí daru na zdravotnické účely formou odběru krve se hodnota tohoto daru oceňuje částkou 2 000,00 Kč,
- částka zaplacených úroků z úvěru ze stavebního spoření nebo z hypotečního úvěru snížených o státní příspěvek, úhrnná částka těchto úroků nesmí překročit 300 000 Kč ze všech úvěrů poplatníků téže domácnosti,
- platba příspěvků poplatníkem na penzijní připojištění se státním příspěvkem dle smlouvy o penzijním připojištění, která se sníží o 6 000,00 Kč. Lze však uplatnit odpočet příspěvků na penzijní připojištění a na penzijní pojištění na zdaňovací

období sníženého v úhrnu nejvýše 12 000,00 Kč za rok při splnění dalších podmínek,

- poplatníkem zaplacené pojistné na soukromé životní pojištění uzavřené mezi poplatníkem a pojišťovnou za podmínky, že byla sjednána výplata pojistného plnění až po 60 kalendářních měsících od uzavření smlouvy a současně nejdříve v kalendářním roce, v jehož průběhu poplatník dosáhne věku 60 let. Maximální částka, kterou lze za zdaňovací období odečíst, činí v úhrnu 12 000,00 Kč, a to i pokud má poplatník uzavřeno více smluv s více pojišťovnami,
- částku zaplacených členských příspěvků členem odborové organizace podle jejích stanov do výše 1,5 % zdanitelných příjmů dle § 6 a maximálně však do výše 3 000,00 Kč ročně,
- částku výdajů za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání maximálně však do výše 10 000,00 Kč. V případě, že se jedná o poplatníka, který je osobou se zdravotním postižením, lze odečíst až 13 000,00 Kč. U osoby s těžším zdravotním pojištěním lze až 15 000,00 Kč. [15]

Nezdanitelné částky lze od základu daně odečítat maximálně do výše základu daně. Nelze jimi změnit základ daně na ztrátu nebo dokonce vykázanou ztrátu zvyšovat. Neuplatnitelné nezdanitelné částky nelze z důvodu nemožnosti uplatnění v běžném roce kumulovat a přesouvat do dalšího zdaňovacího období. [9]

4.2 Optimalizace vypočtené daně

Po výpočtu daně z příjmů fyzických osob lze pomocí uplatňování slev na dani snížit daňovou povinnost. V následující kapitole jsou tyto slevy detailněji upřesněny.

4.2.1 Slevy na dani

Slevy na dani legálně snižují vypočtenou daňovou povinnost. V zákoně o daních z příjmů jsou uvedeny v § 35. Tuto slevu mohou uplatnit všichni poplatníci. Uplatnění slev na dani se váže na splnění zákonem uvedených podmínek a prokázání stanovených skutečností předepsaným způsobem. Slevy na dani se rozdělují do dvou skupin, a to na sociální slevy a slevy na zaměstnance se zdravotním postižením. Pod sociální slevy spadají slevy na poplatníka a slevy vyživovanou osobu.

Slevy na poplatníka a vyživovanou osobu mají sociální funkci a přispívají k optimální redistribuci důchodů. Jejich cílem je zohlednit nejen sociální postavení poplatníka, ale částečně i celé domácnosti. [11]

Tabulka 11: Roční slevy na dani pro rok 2012

Slevy na dani	Výše slevy
Na poplatníka	24 840 Kč
Na vyživovanou manželku	24 840 Kč
Na vyživovanou manželku – držitele průkazu ZTP/P	49 680 Kč
Invalidita I. a II. stupně	2 520 Kč
Invalidita III. stupně	5 040 Kč
Držitel průkazu ZTP/P	16 140 Kč
Student	4 020 Kč
Na vyživované dítě	13 404 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Slevu na poplatníka může uplatnit každý poplatník. Uplatňuje se vždy v plné výši. Tato sleva má za úkol zajistit minimální nezdaněný příjem pro každého poplatníka.

Sociální postavení poplatníka je ovlivněno i tím, s kolika osobami, žije a vůči kterým má vyživovací povinnost. Obecně lze uvést, že vyživovanou osobou je účastník domácnosti. Tím je dítě, vůči kterému má poplatník nebo více poplatníků vyživovací povinnost ze zákona, nebo manžel, který nemá dostatečně vysoký vlastní příjem nebo ho má jen nepatrný. Z tohoto důvodu si může poplatník uplatnit slevu na manželku (manžela), pokud nemá vlastní příjem přesahující za zdaňovací období 68 000 Kč. Do tohoto příjmu se nezahrnují dávky státní sociální podpory, dávky osobám se zdravotním postižením, dávky pomoci v hmotné nouzi a další. Pokud je manželka držitelkou průkazu ZTP/P, zvyšuje se sleva na částku 49 680 Kč. [11]

Sociální pozici, kterou je vhodné zohlednit, je mimo jiné invalidita poplatníka. Jednou z možností, jak toho dosáhnout, jsou daňové úspory, tím spíše, že podporují soběstačnost handicapované osoby. Proto existuje pro tento okruh poplatníků několik slev. Výše slevy na invaliditu se liší dle stupně invalidity, které odpovídá i typ invalidního důchodu. [11]

Slevu pro studenty může uplatnit poplatník, který se soustavně sám připravuje na budoucí povolání. Studium je posuzováno podle zákona o státní sociální podpoře. Stejně jako při uplatňování sociální dávky. Důležitou podmínkou je věk, jelikož student nesmí dosáhnout 26 let. Výjimkou je poplatník, který studuje prezenční formu doktorského studia. V tomto případě se věková hranice posunuje až do dovršení 28 let. [11]

Tabulka 12: Přehled průkazu pro uplatnění slevy na dani

Rozhodná okolnost	Způsob prokázání
Manželka (manžel) v domácnosti s vlastním příjmem do 68 000 Kč za rok	Oddací list nebo občanský průkaz
poplatník pobírá invalidní důchod pro invaliditu III. stupně nebo pro invaliditu I. či II. stupně	rozhodnutí o přiznání důchodu, doklad o výplatě důchodu
poplatník do 26 let věku se soustavně připravuje na budoucí povolání studiem nebo předepsaným výcvikem	potvrzení školy nebo učiliště, že se soustavně připravuje na budoucí povolání
nezletilé dítě v domácnosti (vlastní, osvojené, dítě v péči nahrazující péči rodičů, dítě druhého z manželů)	rodný list dítěte, úřední doklad o osvojení nebo svěřeni dítěte do péče
zletilé studující dítě ve věku do 26 let v domácnosti	potvrzení školy nebo učiliště, že se soustavně připravuje na budoucí povolání
zletilé dítě v domácnosti do 26 let věku, které se nemůže připravovat na budoucí povolání pro nemoc, úraz atd.	potvrzení finančního úřadu podle bydliště zaměstnance
dítě výše uvedené je držitelem průkazu ZTP/P	předložení průkazu dítěte

Zdroj: upraveno podle [8]

Sleva na zaměstnance se změněnou pracovní schopností je určena pro poplatníky, kteří zaměstnávají pracovníky se zdravotním pojištěním. Tento poplatník si může za každého takového zaměstnance odečíst od daně částku 18 000,00 Kč. Pokud zaměstnává zaměstnance s těžším zdravotním postižením, zvyšuje se tato částka na 60 000,00 Kč. [15]

4.3 Spolupracující osoba

Spolupracující osobou se rozumí spolupráce manželky nebo ostatních osob žijících s poplatníkem v domácnosti, např. vyživované děti. V tomto případě se podle § 13 ZDP rozdělují příjmy a výdaje poplatníka daně z příjmů fyzických osob na již zmíněné spolupracující osoby. Tato možnost je využívána za účelem minimalizace daňového zatížení poplatníků daně z příjmů fyzických osob v rámci manželů či v rámci domácnosti. Na spolupracující osoby je možné rozdělit pouze příjmy, které byly dosaženy při podnikání nebo jiné samostatné výdělečné činnosti vymezené v § 7 ZDP, a k nim příslušející výdaje vynaložené na jejich dosažení, udržení a zajištění.

1. *Spolupráce pouze manžela (manželky):*

V případě rozdělování příjmů a výdajů dosažených při podnikání nebo jiné samostatné výdělečné činnosti provozované pouze za spolupráce druhého z manželů, lze rozdělit na spolupracujícího manžela maximálně 50 % dosažených příjmů a výdajů. Částka připadající na spolupracujícího manžela (manželku), o kterou příjmy přesahují výdaje, však smí činit:

- nejvýše 540 000,00 Kč při spolupráci po celé zdaňovací období,
- respektive 45 000,00 Kč za každý i započatý měsíc této spolupráce. [5]

2. *spolupráce ostatních osob, které žijí v domácnosti s poplatníkem*

V případě rozdělování příjmů a výdajů, které byly dosaženy při podnikání nebo jiné samostatné výdělečné činnosti provozované za spolupráce ostatních osob žijících v domácnosti s poplatníkem nebo za spolupráce manžela (manželky) a ostatních osob žijících v domácnosti s poplatníkem, může jejich podíl na společných příjmech a výdajích činit v úhrnu nejvýše 30 %. Částka připadající v úhrnu na spolupracující osoby, o kterou příjmy přesahují výdaje, však smí činit:

- nejvýše 180 000,00 Kč při spolupráci po celé zdaňovací období
nebo
- 15 000,00 Kč za každý i započatý měsíc spolupráce. [5]

Příjmy a výdaje však nelze rozdělovat na děti až do ukončení jejich povinné školní docházky a na děti v kalendářních měsících, ve kterých je na ně uplatňováno daňové zvýhodnění podle § 35c a § 35d, nebo na manžela (manželku), je-li na něj (na ní) uplatněna sleva na dani podle § 35 odst. 1 písm. b) ve zdaňovacím období. [15]

4.4 Paušální daň

Další možností, kterou může poplatník daně z příjmů fyzických osob využít, je stanovení daně paušální částkou podle ustanovení § 7a ZDP. Poplatník však musí splňovat následující podmínky:

- poplatníkovi plynou kromě příjmů osvobozených od daně a příjmů zdanitelných zvláštní sazbou pouze příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství, příjmy ze živností, příjmy z jiného podnikání podle zvláštních předpisů, včetně úroků z vkladů na běžném účtu, který je podle podmínek banky určen k podnikání poplatníka,
- roční úhrn výše zmíněných příjmů v bezprostředně předcházejících třech zdaňovacích obdobích nepřesáhl částku 5 000 000,00 Kč ročně,
- poplatník provozuje podnikatelskou činnost spolupracujících osob a bez zaměstnanců,
- poplatník není účastníkem sdružení osob. [5]

Poplatník žádá o stanovení daně paušální částkou svého správce daně nejpozději do 31. ledna běžného zdaňovacího období. V žádosti uvede předpokládané příjmy podle § 7 odst. 1 písm. a) až c) a předpokládané výdaje k těmto příjmům pro běžné zdaňovací období. Výše daně paušální částkou je určena v závislosti na výši předpokládaných příjmů, které jsou předmětem daně, kromě příjmů od daně osvobozených a příjmů, z nichž je daň vybírána zvláštní sazbou daně, a na výši předpokládaných výdajů, nejméně však ve výši podle § 7 odst. 7 ZDP.

Do předpokládaných příjmů jsou zahrnovány také:

- příjmy z prodeje majetku vloženého do obchodního majetku,
- příjmy ze zrušení rezervy, která byla vytvořena podle zákona o rezervách. [5]

Do předpokládaných výdajů jsou zahrnuty také:

- zůstatkové ceny prodaného majetku, který lze daňově odepisovat,
- výše rezervy vytvořené podle zákona o rezervách pro příslušné zdaňovací období. [5]

Správce daně stanoví daň paušální částkou do 15. května na běžné zdaňovací období. Pokud stanovený termín nebude dodržen, daň paušální částkou nelze pro požadované zdaňovací období stanovit.

Z rozdílu mezi předpokládanými příjmy a předpokládanými výdaji je vypočítána daň sazbou daně, která činí 15 %. Takto stanovená daň je snížena o předpokládané slevy na dani (viz 4.2.1 Slevy na dani), které poplatník uplatňuje v žádosti o stanovení daně paušální částkou. Po zohlednění předpokládaných slev činí daň stanovená paušální částkou nejméně 600,00 Kč za zdaňovací období.

5 PRAKTICKÝ PŘÍKLAD

V praktické části mé bakalářské práce je popsán výpočet daně z příjmů fyzických osob takového poplatníka, který má příjmy ze závislé činnosti, z pronájmu, z kapitálového majetku a především příjmy ze živnostenského podnikání.

První část je věnována klasickým výpočtem daně z příjmů fyzických osob, kdy poplatník uplatňuje výdaje na dosažení, udržení a zajištění příjmu v prokazatelné výši.

Další část je věnována optimalizaci daňové povinnosti za dané zdaňovací období. První variantou optimalizace je uplatnění výdajů paušální částkou. V tomto případě se výdaje vyplývající z příjmu dle § 7 uplatní určitým procentem z výdajů, které stanoví ZDP. Druhou variantou je využití spolupracujících osoby. Na spolupracující osoby je možné rozdělit pouze příjmy, které byly dosaženy při podnikání nebo jiné samostatné výdělečné činnosti vymezené v § 7 ZDP, a k nim příslušející výdaje vynaložené na jejich dosažení, udržení a zajištění. Touto spolupracující osobou je dcera poplatníka, která studuje na vysoké škole. Třetí a zároveň poslední variantou optimalizace je změna v odpisování. Poplatník uplatňoval od začátku odpisování rovnoměrné odpisy a v rámci optimalizace je zjištěn rozdíl, pokud by si poplatník na stejném začátku odpisování zvolil odpisy zrychlené. Měnit způsob metody je v průběhu odpisování zakázáno, proto se uvažuje o změně, která platí od začátku odpisování a není tedy měněna v průběhu odpisování.

V poslední části jsou shrnuty zjištěné poznatky při třech různých variantách daňové optimalizace a vyvozeny závěry.

5.1 Základní informace o poplatníkovi

Poplatník Jan Nový žije se svou manželkou Miladou Novou a dvěma dětmi v jedné domácnosti. Pan Nový pracuje v jedné nejmenované společnosti jako montážní dělník. Dále provozuje od roku 2009 živnost v oboru truhlářství. Podniká na základě živnostenského oprávnění dle zákona č. 445/1991 Sb., o živnostenském podnikání. Podnikatelskou činnost provozuje v pronajaté dílně mimo trvalé bydliště.

Paní Nová je zaměstnána v zaměstnaneckém poměru a její příjmy za zdaňovací období přesáhly 68 000,00 Kč. Jejich dcera studuje na vysoké škole a mladší syn navštěvuje základní školu. Obě děti jsou považovány za vyživované osoby žijící s poplatníkem ve stejné domácnosti, a proto na ně pan Nový uplatňuje daňové zvýhodnění dle § 35c ZDP.

5.1.1 Základní informace k závislé činnosti (§ 6)

Jak již bylo zmíněno, pan Nový pracuje jako montážní dělník na vedlejší pracovní poměr. U plátce podepsal „Prohlášení k dani“. Za dané zdaňovací období měl příjem ve výši 216 000,00 Kč.

5.1.2 Základní informace k podnikání (§ 7)

Podnikatel má příjmy dle § 7 ZDP z oboru truhlářství. Podnikatelskou činnost vykonává v pronajaté dílně od pana Veselého. Měsíční nájemné činí 3 000,00 Kč. Poplatník zaměstnává jednoho zaměstnance. Celkový příjem z podnikání činil 1 100 000,00 Kč. Zaplacené zálohy činily 26 000,00 Kč. Uplatňuje výdaje v prokazatelné výši. ZDP však ukládá, které výdaje jsou považovány za daňově uznatelné (§ 24) a které uznatelné nejsou (§ 25). Pro zjednodušení příkladu uvažujeme, že pan Nový vykázal za zdaňovací období pouze tyto výdaje, které jsou daňově uznatelné:

Tabulka 13: Výdaje z podnikání

Výdaj 2012	Částka
Nájemné za celý rok	36 000,00 Kč
Spotřebovaná voda	4 400,00 Kč
Spotřebovaná elektřina	9 600,00 Kč
Telefonní služby	16 000,00 Kč
Nákup materiálu	110 000,00 Kč
Nákup hoblíku SKP 29.41.11	12 000,00 Kč
Hrubá mzda zaměstnance	106 800,00 Kč
Zaplacené SP a ZP za zaměstnance	40 800,00 Kč
Ochrana zdraví při práci	10 000,00 Kč
CELKEM	345 600,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Pan Nový si v daném zdaňovacím období pořídil stroj na rozřezávání dřevěných desek SKP 29.43.12 za 120 000,00 Kč. Tento výdaj je daňově neuznatelný. Podnikatel si může uplatnit z tohoto stroje pouze odpis. Podnikatel má v majetku firmy i další dlouhodobý

hmotný majetek. Z daňového hlediska uplatňuje rovnoměrné odpisy. Majetkem, který odpisuje, je:

- hoblovka, jejíž pořizovací cena činila 149 900,00 Kč a byla pořízena v roce 2009. SKP 29.43.12, rovnoměrný odpis za rok 2012 činil 33 353,00 Kč,
- formátovací pila, PC 46 000,00 Kč v roce 2009, SKP 29.43.12, rovnoměrný odpis 10 235,00 Kč,
- olepovačka hran, PC 51 000,00 Kč v roce 2011, SKP 29.43.12, rovnoměrný odpis 11 348 Kč,
- tloušťkovací frézka, PC 65 000,00 Kč v roce 2009, SKP 29.43.12, rovnoměrný odpis 14 463,00 Kč.

5.1.3 Základní informace k pronájmu (§ 9)

Poplatník pronajímá byt studentům po celý rok. Měsíční nájemné činí 4 000 Kč a související výdaje 1 000,00 Kč za měsíc.

5.1.4 Základní informace k ostatním příjmům (§ 10)

Ve zdaňovacím období měl pan Nový mimořádně velkou úrodu jahod, a proto se rozhodl, že část úrody prodá. Jednalo se o příležitostný prodej. Příjem z tohoto prodeje byl ve výši 15 000,00 Kč a výdaje 2 000,00 Kč.

5.1.5 Nezdánitelné části základu daně (§ 15)

Pan Nový uzavřel smlouvu o penzijním připojištění a od ledna 2012 hradil každý měsíc na své pojištění částku 1 000,00 Kč.

Na zdravotnické účely přispěl dar formou odběru krve a požárnímu sboru věnoval finanční dar v hodnotě 3 000,00 Kč.

Manželé Noví si vzali hypoteční úvěr na koupi nemovitosti do osobního vlastnictví, kterou budou užívat k vlastnímu trvalému bydlení. Účastníky úvěrové smlouvy jsou manželé a v roce 2012 byl úvěr splácen 5 měsíců. Celkem bylo zapláceno 200 000,00 Kč.

5.2 Výpočet daně z příjmů fyzických osob za rok 2012

Nejprve jsou vypočítány jednotlivé dílčí základy daně, které jsou potřeba pro stanovení základu daně. U § 6 ZDP se příjmy ze závislé činnosti zvyšují o zaplacené pojištění na SP a ZP. U § 7 ZDP poplatník uplatňuje výdaje ve skutečně prokazatelné výši. Výdaje daňově

uznatelné činily 345 600,00 Kč. Pan Nový si mimo jiné pořídil i stroj na rozřezávání dřevěných desek SKP 29.43.12 za 120 000,00 Kč. Jak již bylo zmíněno, tento výdaj není daňově uznatelný. Poplatník si však může uplatnit z tohoto stroje rovnoměrný odpis ve výši 13 200 Kč. Celkové daňové odpisy činí 82 599,00 Kč a přičítají se k částce uznatelných výdajů. U pronájmu z bytu jsou výdaje taktéž uplatňovány v prokázané výši. U ostatních příjmů, pokud se jedná o zemědělskou činnost, jsou osvobozeny ty příjmy, které v úhrnu nepřesáhnou částku 20 000,00 Kč za zdaňovací období. A to pan Nový splnil, proto je příjem z jahod osvobozen od daně. Výpočet jednotlivých DZD:

§ 6 : 216 000	+	(216 000*0,34)	=	289 440,00
§ 7: 1 100 000	-	428 199	=	671 801,00
§ 9: 48 000	-	12 000	=	36 000,00

Po stanovení celkového základu daně je tento ZD upravován o odčitatelné položky a nezdanitelné části základu daně. Pan Nový uplatňuje pouze nezdanitelné části ZD, a to hodnotu darů, příspěvek na penzijní připojištění a úroky z hypotečního úvěru, který si vzal se svou manželkou na koupi nemovitosti pro soukromé bydlení.

Upravený základ daně je poté zaokrouhlen na celá sta Kč dolů. Takto upravený ZD je vynásoben sazbou daně, která pro rok 2012 činí 15 %. Po takto stanovené výši daně se uplatňuje sleva na poplatníka. Po uplatnění této slevy je vykázána daň po slevách. Poslední možností, jak pan Nový optimalizuje tuto stanovenou daňovou povinnost, je uplatnění daňového zvýhodnění na jeho dvě děti. V poslední fázi výpočtu daně z příjmů FO, kdy se vypočtená daň sníží o zaplacené zálohy, je zjištěn nedoplatek nebo přeplatek, případně daňový bonus.

Tabulka 14: Výpočet daně z příjmů pana Nového za rok 2012

DZD dle § 6	289 440,00
DZD dle § 7	671 801,00
DZD dle § 9	36 000,00
Celkem základ daně	997 241,00
Nezdanitelná část ZD	132 000,00
• hodnota darů	5 000,00
• penzijní připojištění	2 000,00

• úroky z hypotečního úvěru	125 000,00
Upravený ZD	865 241,00
Upravený ZD zaokrouhlený na celá sta Kč dolů	865 200,00
Daň podle § 16 zákona	129 780,00
Sleva na poplatníka	24 840,00
Daň po slevě	104 940,00
Daňové zvýhodnění podle § 35c	26 808,00
Daň po uplatnění slevy dle § 35c	78 132,00
Zaplacené zálohy	26 000,00
Zbývá doplatit	52 132,00

Zdroj: vlastní zpracování

Celková daň pana Nového za rok 2012, kterou jsem zjistila výpočtem, je ve výši 78 132,00 Kč. Pan Nový však platil zálohy, a proto se daňová povinnost snížila na 52 132,00 Kč.

5.3 Varianta 1: Možnost optimalizace pomocí paušálních výdajů

První možností daňové optimalizace je uplatnění výdajů paušální částkou z příjmů dle § 7 a § 9 ZDP. Jednotlivá procenta z příjmů jsou ukotveny v ZDP. Tato možnost patří k nejjednodušším způsobům, neboť poplatník nemusí uchovávat doklady za výdaje, a tím jsou sníženy náklady na administrativu. Je také zároveň výhodná i pro ty podnikatele, kteří mají nulové nebo minimální výdaje. Pan Nový dosud uplatňoval výdaje na dosažení, udržení a zajištění příjmů z podnikání ve skutečně prokazatelné výši. To zapříčinilo, že mu v předcházejících letech byla stanovena vyšší daňová povinnost, neboť má z podnikání vysoké příjmy a tato položka tvoří převážnou část základu daně.

Pan Nový má příjmy ze závislé činnosti, které se opět zvyšují o zaplacené SP a ZP. Změna oproti klasickému výpočtu nastane u příjmů ze živnosti a z pronájmu. ZDP umožňuje uplatnit výdaje z podnikání ve výši 80 % z příjmů ze živností řemeslných. Tímto odpadá panu Novému povinnost dokládat výdaje prokazatelnými doklady. Je však povinen vést záznamy o příjmech a evidenci pohledávek, které mu vznikly v souvislosti s podnikatelskou činností. U příjmů plynoucích z § 9 ZDP lze uplatnit výdaje ve výši 30 % z těchto příjmů. I zde platí

povinnost vedení záznamů o příjmech a pohledávkách vzniklých v souvislosti s pronájmem.

Jednotlivé DZD jsou stanoveny takto:

§ 6 : 216 000	+	(216 000*0,34)	=	289 440,00
§ 7: 1 100 000	-	(1 100 000*0,80)	=	220 000,00
§ 9: 48 000	-	(48 000*0,30)	=	33 600,00

V tomto případě taktéž pan Nový uplatňuje nezdanitelné části základu daně, mezi které patří dary, příspěvek na penzijní připojištění a úroky z hypotečního úvěru. Stanovenou daň dále optimalizuje pomocí slev na dani, respektive na poplatníka, a daňovým zvýhodněním na jeho dvě vyživované děti.

Tabulka 15: Výpočet daně z příjmů pana Nového 2012 při uplatnění paušálních výdajů

DZD dle § 6	289 440,00
DZD dle § 7	220 000,00
DZD dle § 9	33 600,00
Celkem základ daně	543 040,00
Nezdanitelná část ZD celkem	132 000,00
• hodnota darů	5 000,00
• penzijní připojištění	2 000,00
• úroky z hypotečního úvěru	125 000,00
Upravený ZD	411 040,00
Upravený ZD zaokrouhlený na celá sta Kč dolů	411 000,00
Daň podle § 16 zákona	61 650,00
Sleva na poplatníka	24 840,00
Daň po slevě	36 810,00
Daňové zvýhodnění podle § 35c	26 808,00
Daň po uplatnění slevy dle § 35c	10 002,00
Zaplacené zálohy	26 000,00
Přeplatek	15 998,00

Zdroj: vlastní zpracování

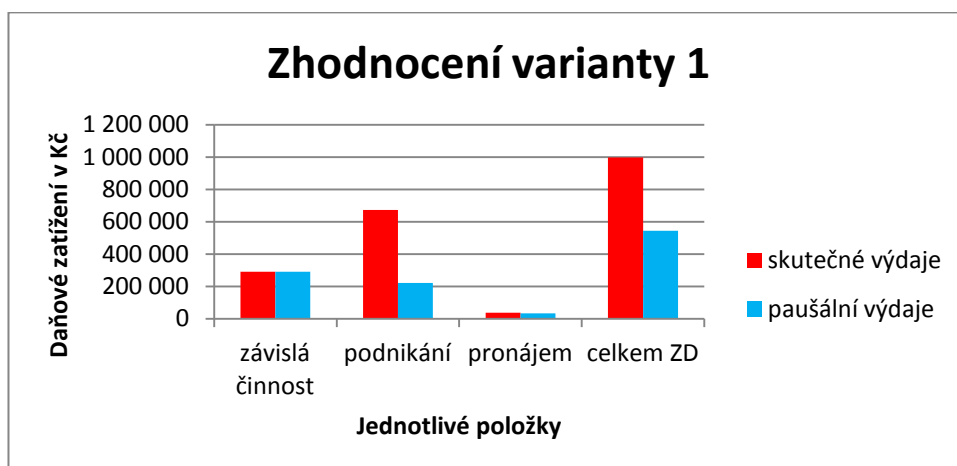
Panu Novému daňovou optimalizací vznikla daňová povinnost ve výši 10 002,00 Kč. Jelikož měl zaplacené zálohy v hodnotě 26 000,00 Kč, vznikl mu celkový přeplatek ve výši 15 998,00 Kč. Tento výsledek je velmi příznivý, neboť v předchozích letech pan Nový vykazoval daňovou povinnost a optimalizací daňových odvodů mu naopak vznikl přeplatek.

Tabulka 16: Porovnání výpočtů se skutečnými a paušálními výdaji

DZD	Skutečné výdaje	Varianta 1: Paušální výdaje
Závislá činnost (§ 6)	289 440,00	289 440,00
Podnikání (§ 7)	671 801,00	220 000,00
Pronájem (§ 9)	36 000,00	33 600,00
Celkem ZD	997 241,00	543 040,00

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 2: Graf popisující zhodnocení varianty 1 k základnímu výpočtu

Zdroj: vlastní zpracování

Z grafu zcela jasně vyplývá rozdíl mezi uplatněnými výdaji ve výši 454 201,00 Kč. Tato částka je velmi vysoká, a proto je tedy rozdíl mezi výší daňové povinnosti znatelný. Při klasickém výpočtu daně z příjmů FO vykázal pan Nový daňovou povinnost v částce 78 132,00 Kč. Optimalizací je tato daňová povinnost snížena na 10 002,00 Kč.

5.4 Varianta 2: Možnost optimalizace využitím spolupracující osoby

Druhou možností daňové optimalizace, která je řešena, je využití spolupracující osoby. Pan Nový využije spolupráce se svou dcerou, která žije s poplatníkem ve stejné domácnosti a studuje vysokou školu. Důsledkem toho nemůže na dceru uplatnit daňové zvýhodnění dle § 35c ZDP, a tak se daňové zvýhodnění vztahuje pouze na syna. Jelikož dcera studuje na

vysoké školy, nemá žádné jiné příjmy, je jí dovolena možnost uplatnění slevy na studenta dle § 35ba ve výši 4 020 Kč.

ZDP umožňuje rozdělit příjmy a výdaje na spolupracující osoby, pokud se jedná o ostatní osoby žijící ve stejné domácnosti jako poplatník, v úhrnu nejvýše 30 %, přičemž částka připadající v úhrnu na spolupracující osoby, o kterou příjmy přesahují výdaje, smí činit maximálně 180 000 Kč. Aby tyto podmínky pan Nový splnil, je mu přidělen podíl ve výši 74 % a dceři 26 %.

DZD z příjmů ze závislé činnosti je stanoven stejně jako v předcházející variantě, a to zvýšením příjmů ze zaměstnání o SP a ZP. Změna nastává opět u příjmů dle § 7, které plynou z podnikání. Zde se 26 % příjmů a 26 % výdajů přesunují na dceru pana Nového. Tudíž pan Nový vykáže zbylých 74 % příjmů a 74 % výdajů. Příjmy z pronájmu zůstávají stejné jako v základním výpočtu. To znamená, že jsou u tohoto příjmu uplatňovány výdaje ve skutečné výši. Jednotlivé DZD jsou stanoveny takto:

§ 6 :	216 000	+	(216 000*0,34)	=	289 440,00
§ 7 (73 %):	814 000	-	316 867	=	497 133,00
§ 9:	48 000	-	12 000	=	36 000,00

I v této variantě v rámci optimalizace uplatňuje pan Nový nezdanitelné části základu daně v celkové výši 132 000,00 Kč. A také slevu na poplatníka. Jedinou a podstatnou změnou, jak již bylo zmíněno, je v uplatňování daňového zvýhodnění, a to pouze na jedno dítě. Neboť na dceru jako spolupracující osobu daňové zvýhodnění uplatnit nelze.

Tabulka 17: Výpočet daně z příjmů pana Nového 2012 s využitím spolupracující osoby

DZD dle § 6	289 440,00
Příjmy dle § 7	1 100 000,00
• výdaje	428 199,00
Část příjmů, které se rozdělují na spolupracující osobu (26 %)	286 000,00
Část výdajů, které se rozdělují na spolupracující osobu (26 %)	111 332,00
DZD dle § 7	497 133,00
DZD dle § 9	36 000,00
Celkem základ daně	822 573,00

Nezdanitelná část ZD	132 000,00
<ul style="list-style-type: none"> • hodnota darů • penzijní připojištění • úroky z hypotečního úvěru 	5 000,00 2 000,00 125 000,00
Upravený ZD	690 573,00
Upravený ZD zaokrouhlený na celá sta Kč dolů	690 500,00
Daň podle § 16 zákona	103 575,00
Sleva na poplatníka	24 840,00
Daň po slevě	78 735,00
Daňové zvýhodnění podle § 35c	13 404,00
Daň po uplatnění slevy dle § 35c	65 331,00
Zaplacené zálohy	26 000,00
Zbývá doplatit	39 331,00

Zdroj: vlastní zpracování

Díky využití dcery jako spolupracující osoby vznikla daňová povinnost ve výši 65 331,00 Kč. Po odečtu zaplacených záloh vznikl poplatníkovi nedoplatek ve výši 39 331,00 Kč.

Tabulka 18: Porovnání výpočtů se skutečnými výdaji a spolupracující osoby

DZD	Skutečné výdaje	Varianta 2: Spolupracující osoba
Závislá činnost (§ 6)	289 440,00	289 440,00
Podnikání (§ 7)	671 801,00	497 133,00
Pronájem (§ 9)	36 000,00	36 000,00
Celkem DZD	997 241,00	822 573,00

Zdroj: vlastní zpracování

Aby bylo zhodnocení využití spolupracující osoby kompletní, je třeba se také zaměřit na dceru. Jelikož ještě studuje, nemá žádné jiné příjmy než ty, které jí její otec převedl ze svého

podnikání. Dílčí základ daně dcery při výpočtu daně z příjmů fyzických osob je stanoven takto:

$$\S 7 (26 \%): \quad 286\,000 \quad - \quad 111\,332 \quad = \quad 174\,668,00$$

Dcera nemá žádné nezdanitelné části základu daně jako její otec. Uplatňuje slevu pouze na poplatníka a na studenta, celkově ve výši 28 860,00 Kč.

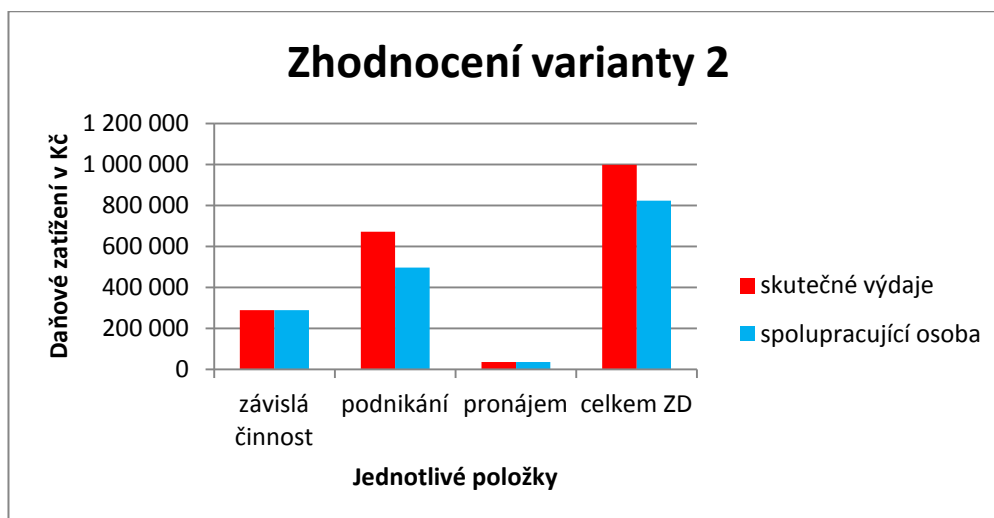
Tabulka 19: Výpočet daně z příjmů fyzických osob 2012 u spolupracující osoby

Část příjmů, které se rozdělují na spolupracující osobu (26 %)	286 000,00
Část výdajů, které se rozdělují na spolupracující osobu (26 %)	111 332,00
DZD dle § 7	174 668,00
Celkem základ daně	174 668,00
Upravený ZD zaokrouhlený na celá sta Kč dolů	174 600,00
Daň podle § 16 zákona	26 190,00
Sleva na poplatníka	24 840,00
Sleva na studenta	4 020,00
Daň po slevě	0

Zdroj: vlastní zpracování

Pokud je dcera spolupracující osobou a je platné, co je výše zmíněno, což znamená, že je studentka a nemá žádný jiný příjem, její daňová povinnost je nulová.

Obrázek 3: Graf popisující zhodnocení varianty 2 k základnímu výpočtu

Zdroj: vlastní zpracování

Z výše uvedeného grafu vyplývá, že využitím dcery jako spolupracující osoby, je snížen DZD z podnikání o 174 668,00 Kč. I v tomto případě optimalizace přinesla sníženou daňovou povinnost oproti základnímu stanovení daně. Sice ne o tak markantní rozdíl jako ve variantě č. 1, ale i přesto se využití spolupracující osoby ukázalo jako výhodné.

5.5 Varianta 3: Možnost optimalizace změnou ve způsobu odpisování

Dalším způsobem, jak snížit daňové zatížení, je pomocí daňových odpisů. V rámci optimalizace lze u obou metod rovnoměrného a zrychleného odpisování zvýšit roční odpisovou sazbu o 10 %, 15 % nebo 20 %, a to pouze v prvním roce odpisování. Panu Novému zákon umožňuje zvýšit roční odpisovou sazbu u rovnoměrného odpisování o 10 %, jelikož je prvním vlastníkem hmotného majetku a tento majetek je zaříděn do 2. odpisové skupiny dle ZDP. Za stejných podmínek je panu Novému umožněno dle ZDP zvýšit odpis o 10 % také u zrychlených odpisů a pouze v prvním roce odpisování.

Další možností je ve změně způsobu odpisování. Poplatník primárně uplatňoval rovnoměrné odpisy bez zvýšené roční odpisové sazby. Veškerý hmotný majetek, jak již bylo uvedeno, je zařazen do 2. odpisové skupiny. V případě pana Nového se jedná o změnu metody odpisování z rovnoměrného na zrychlený.

Jako třetí varianta, jak optimalizovat daňovou povinnost, je vybrána změna způsobu stanovení daňových odpisů. Poplatník uplatňoval od začátku odpisování rovnoměrné odpisy a v rámci optimalizace je zjištěn rozdíl, pokud by si poplatník na stejném začátku odpisování zvolil odpisy zrychlené. Měnit způsob metody je v průběhu odpisování zakázáno, proto se uvažuje o změně, která platí od začátku odpisování a není tedy měněna v průběhu odpisování. Rovnoměrný odpis byl stanoven ve výši jedné setiny součinu jeho vstupní ceny a přiřazené roční odpisové sazby dle ZDP po celou dobu odpisování. Zrychlené odpisy jsou však stanoveny jiným způsobem, a to v prvním roce jako podíl vstupní ceny a přiřazeného koeficientu dle ZDP a v dalších letech jako podíl dvojnásobku zůstatkové ceny a rozdílu mezi přiřazeným koeficientem a počtem let, po které byl daný majetek odpisován. V této situaci uvažujeme, že změna na zrychlený odpis nastala od prvního dne odpisování veškerého hmotného majetku. Do odpisovaného majetku patří:

- hoblovka, jejíž pořizovací cena činila 149 900,00 Kč a byla pořízena v roce 2009, SKP 29.43.12,
- formátovací pila, PC 46 000,00 Kč v roce 2009, SKP 29.43.12,
- olepovačka hran, PC 51 000,00 Kč v roce 2011, SKP 29.43.12,

- tloušťkovací frézka, PC 65 000,00 Kč v roce 2009, SKP 29.43.12,
- rozřezávač dřevěných desek, PC 120 000,00 Kč v roce 2012, SKP 29.43.12.

Zrychlené daňové odpisy jsou stanoveny a porovnány s rovnoměrnými odpisy:

Tabulka 20: Daňové odpisy z hoblovky - zrychlené

Hoblovka, PC 149 900,00 Kč, 2009	
Rovnoměrný odpis	33 353,00
Zrychlený odpis	65956,00
Rozdíl	- 32 603,00

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 21: Daňové odpisy z formátovací pily - zrychlené

Formátovací pila, PC 46 000,00 Kč, 2009	
Rovnoměrný odpis	10 235,00
Zrychlený odpis	68 727,00
Rozdíl	- 58 492,00

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 22: Daňové odpisy z olepovačky hran - zrychlené

Olepovačka hran, PC 51 000,00 Kč, 2011	
Rovnoměrný odpis	11 348,00
Zrychlený odpis	55 880,00
Rozdíl	- 44 532,00

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 23: Daňové odpisy z tloušťkovací frézky - zrychlené

Tloušťkovací frézka, PC 65 000,00 Kč, 2009	
Rovnoměrný odpis	14 463,00
Zrychlený odpis	68 220,00
Rozdíl	- 53 757,00

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 24: Daňové odpisy z rozřezávače - zrychlené

Rozřezávač dřevěných desek, PC 120 000,00 Kč, 2012	
Rovnoměrný odpis	13 200,00
Zrychlený odpis	24 000,00
Rozdíl	- 10 800,00

Zdroj: vlastní zpracování

V rámci optimalizace je zjištěn rozdíl v daňových odpisech, jaký by nastal, pokud by si poplatník na začátku odpisování majetku vybral rovnoměrný odpis anebo naopak zrychlený. Poplatník vykazoval před optimalizací daňové odpisy ve výši 82 599,00 Kč. Když se změnila metoda odpisování, daňové odpisy činily 282 783, 00 Kč, což je nárůst daňových výdajů o 200 184,00 Kč oproti základnímu výpočtu. To znamená, že v rámci optimalizace se daňové výdaje zvýšily o tuto částku a optimalizovalo se tak daňové zatížení příjmů z podnikání.

Nyní je stanovena daň z příjmů pro pana Nového s novými daňovými odpisy ve výši 200 184,00 Kč. Nejprve je však nutné stanovit si jednotlivé dílčí základy daně. Příjmy ze závislé činnosti jsou neměnné a stejné jako u předcházejících variant. Změna opět nastává u dílčího základu daně z § 7, tedy příjmů z podnikání pana Nového. V původních výdajích byly uplatněny rovnoměrné odpisy. Kvůli optimalizaci se tato metoda změnila, což přineslo zvýšení daňových výdajů o nezanedbatelnou částku. U příjmů z pronájmu jsou rovněž, jako v předchozích řešeních, uplatňovány výdaje ve skutečně prokazatelné výši.

$$\text{§ 6 : } 216\,000 \quad + \quad (216\,000 \cdot 0,34) \quad = \quad 289\,440,00$$

$$\text{§ 7: } 1\,100\,000 \quad - \quad 628\,383 \quad = \quad 471\,617,00$$

$$\text{§ 9: } 48\,000 \quad - \quad 12\,000 \quad = \quad 36\,000,00$$

Pan Nový opět uplatňuje nezdánitelné části základu daně ve výši 132 000,00 Kč, slevu na poplatníka a daňové zvýhodnění opět na obě vyživované děti.

Tabulka 25: Výpočet daně z příjmů pana Nového 2012 se změnou ve způsobu odpisování

DZD dle § 6	289 440,00
DZD dle § 7	471 617,00
DZD dle § 9	36 000,00
Celkem základ daně	797 057,00

Nezdanitelná část ZD	132 000,00
<ul style="list-style-type: none"> • hodnota darů • penzijní připojištění • úroky z hypotečního úvěru 	 5 000,00 2 000,00 125 000,00
Upravený ZD	665 057,00
Upravený ZD zaokrouhlený na celá sta Kč dolů	665 000,00
Daň podle § 16 zákona	99 750,00
Sleva na poplatníka	24 840,00
Daň po slevě	74 910,00
Daňové zvýhodnění podle § 35c	26 808,00
Daň po uplatnění slevy dle § 35c	48 102,00
Zaplacené zálohy	26 000,00
Zbývá doplatit	22 102,00

Zdroj: vlastní zpracování

Díky změně metody odpisování vznikla daňová povinnost ve výši 48 102,00 Kč. Po odečtu zaplacených záloh zbývá doplatit 22 102,00 Kč. Oproti základnímu výpočtu došlo ke snížení daňové povinnosti o 30 030,00 Kč. I v tomto případě splnila optimalizace svůj účel.

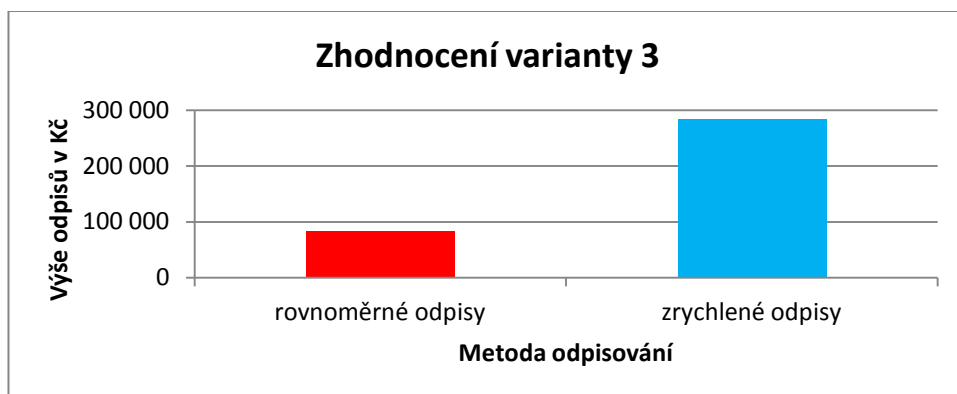
Přehledněji jsou součty daňových odpisů u jednotlivých způsobů odpisování uvedeny v tabulce č. 26 a graficky znázorněny v obrázku č. 4.

Tabulka 26: Zhodnocení varianty 3 dle daňových odpisů

Daňové odpisy	
Rovnoměrné odpisy	82 599,00
Zrychlené odpisy	282 783,00

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 4: Graf popisující zhodnocení daňových odpisů k základnímu výpočtu

Zdroj: vlastní zpracování

Z předcházející tabulky a grafu lze vidět, jaký vznikl rozdíl mezi daňovými odpisy, a to pokud poplatník zvolil rovnoměrné odpisy na začátku odpisování anebo naopak za stejné situace odpisy zrychlené. Tento rozdíl dosáhl výše 200 184,00 Kč ve prospěch zrychlených odpisů. To se samozřejmě odrazilo i na výši daňové povinnosti, která je v porovnání se základním výpočtem snížena o 30 030,00 Kč.

5.6 Zhodnocení daňové optimalizace

V praktické části byly rozebrány a zhodnoceny tři varianty, jak snížit daňové zatížení poplatníka daně z příjmů fyzických osob. Pan Nový podniká jako truhlář na základě živnostenského podnikání. Kromě příjmů z podnikání má i příjmy z pronájmu a z příležitostného prodeje jahod. V jedné domácnosti žije se svou manželkou a dvěma dětmi, na které uplatňuje daňové zvýhodnění.

První varianta optimalizace byla řešena uplatněním výdajů paušální částkou. To umožňuje ZDP, pokud má poplatník příjmy dle § 7, tedy z podnikání, a dle § 9 z pronájmu. Jako truhlář provozující řemeslnou činnost si může pan Nový uplatnit tyto výdaje ve výši 80 % z výše příjmů z podnikání, což v tomto případě činilo 880 000,00 Kč. Jelikož pan Nový pronajímá svůj byt studentům, mohl si zde také uplatnit paušální výdaje ve výši 30 % z tohoto příjmu. Díky tomu vznikla daňová povinnost, a to ve výši 10 002,00 Kč. Jelikož měl podnikatel zaplacené zálohy v hodnotě 26 000,00, vznikl mu celkový přeplatek ve výši 15 998,00 Kč. Touto optimalizací by ušetřil pan Nový oproti základnímu výpočtu daně z příjmů 68 130,00 Kč a navíc by mu byl vyplacen přeplatek.

V druhé variantě optimalizace byla část příjmů a část výdajů převedena na spolupracující osobu, která žije s poplatníkem v jedné domácnosti. V tomto případě se jednalo o dceru, která studuje vysokou školu. Díky tomu, že je studentka, mohla si uplatnit kromě slevy na

poplatníka také slevu na studenta. ZDP ukládá podmínku, jaká maximální výše příjmů a výdajů se smí převést na spolupracující osobu. Aby byla tato podmínka byla dodržena, část příjmů a výdajů, která je převedena na dceru, činí 26 %. To znamená 286 000,00 Kč příjmů a 111 332,00 Kč výdajů. Díky využití dcery jako spolupracující osoby vznikla panu Novému daňová povinnost ve výši 65 331,00 Kč. Po odečtu zaplacených záloh vznikl nedoplatek ve výši 39 331,00 Kč. Dcera jako spolupracující osoba měla díky, již zmíněným uplatněným slevám, nulovou daňovou povinnost. V této variantě by pan Nový v rámci optimalizace ušetřil 12 801,00 Kč oproti základnímu výpočtu. V tomto případě šlo uplatnit daňové zvýhodnění pouze na syna, což se samozřejmě na konečné daňové povinnosti odrazilo. Přesto i zde platí, že optimalizace byla účinná.

Ve třetí variantě je řešena možnost, pokud by si pan Nový na začátku odpisování zvolil místo rovnoměrných odpisů zrychlené. I když jsou odpisy jedna z položek výdajů, rozdíly výsledků ve stanovení odpisů těmito dvěma metodami, jsou nemalé. Pan Nový preferoval rovnoměrné odpisy bez zvýšené roční odpisové sazby. V rámci optimalizace se tak nabízela možnost zjistit a zhodnotit, jaké by nastaly změny, pokud by byla na začátku odpisování zvolena jiná metoda. Daňové odpisy v tomto případě činily 282 783,00 Kč, což je oproti první možnosti, kdy odpisy byly ve výši 82 599,00 Kč, výhodnější. Díky této změně vznikla daňová povinnost ve výši 48 102,00 Kč. Po odečtu zaplacených záloh zbývá panu Novému doplatit na daních 22 102,00 Kč. Ve srovnání se základním výpočtem by pan Nový ušetřil 30 030,00 Kč.

V rámci optimalizace je nejvýhodnější možností, jak legálně snížit daňovou povinnost, varianta č. 1, kdy se uplatňovaly paušální výdaje místo skutečně prokazatelných u příjmů z podnikání a z pronájmu. Tato možnost má i jiné výhody, a to ve snížení administrativní zátěže. Zhodnocení variant je uvedeno přehledněji v tabulce č. 32 a názorně ukázáno v obrázku č. 5.

Tabulka 27: Zhodnocení jednotlivých dílčích základů daně pana Nového u všech variant

Výpočet DZD z příjmů FO (v Kč)	Závislá činnost	Podnikání	Pronájem	Celkový ZD
Bez optimalizace	289 440,00	671 801,00	36 000,00	996 521,00
Varianta 1	289 440,00	220 000,00	33 600,00	543 040,00
Varianta 2	289 440,00	497 133,00	36 000,00	822 573,00
Varianta 3	289 440,00	471 617,00	36 000,00	797 057,00

Zdroj: vlastní zpracování

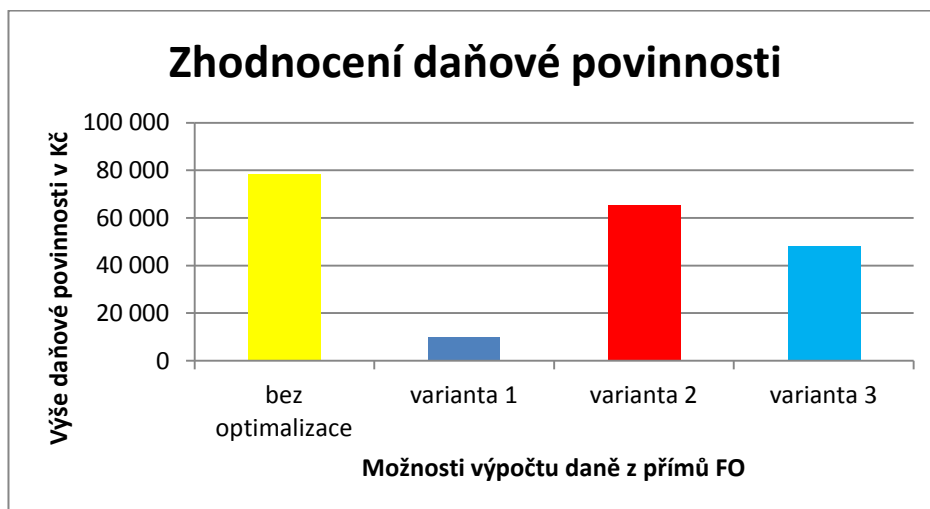
Tabulka 28: Zhodnocení daňové povinnosti pana Nového u všech variant

Výpočet daně z příjmů FO	Daňová povinnost
Bez optimalizace	78 132,00 Kč
Varianta 1	10 002,00 Kč
Varianta 2	65 331,00 Kč
Varianta 3	48 102,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Z této tabulky je zcela jasné, že varianta č. 1 s přehledem „vyhrála“ nad ostatními možnostmi optimalizace. Druhou nejvýhodnější možností byla varianta č. 3, kdy se uvažovalo, že na začátku odpisování byla zvolena metoda zrychlených odpisů. Na třetím místě se umístila varianta č. 2, kdy byla využita dcera jako spolupracující osoba. U této možnosti je však důležité zmínit, že při stanovení dani z příjmů spolupracující dcery byla vykázána nulová daňová povinnost.

Obrázek 5: Graf popisující zhodnocení daňové povinnosti v rámci optimalizace příjmů pana Nového za rok 2012

Zdroj: vlastní zpracování

Z grafického přehledu je taktéž na první pohled patrné, že nejvýhodnější varianta, kdy poplatník vykázal nejmenší daňovou povinnost, je č. 1. Tento výsledek byl vykázán díky uplatnění výdajů v paušální částce z příjmů a také díky nezdanitelným částím základu daně, které legálně snižují základ daně. Nelze také opomenout slevy na dani a daňové zvýhodnění, které přispěly k legálnímu snížení daňové povinnosti.

ZÁVĚR

Daň je chápána jako platba do veřejného rozpočtu, ze které jsou financovány potřeby státu jako například zdravotnictví, školství apod. Poplatník daně z příjmů je každý, kdo má příjmy podléhající dani, bez ohledu na věk nebo pohlaví. Dá se tedy říci, že převážná část populace je poplatníkem dani z příjmů fyzických osob. Jelikož je tato daň vybírána na úkor příjmů, není mezi poplatníky oblíbenou. To je jeden z důvodů, proč se poplatníci snaží tuto daňovou povinnost co nejvíce snížit. Pokud poplatníci podnikají na základě živnostenského oprávnění, je jejich přirozenou snahou optimalizovat daňovou povinnost cestou její minimalizace, aby vykazovali co nejvyšší výsledek hospodaření a zachovali si tak dobrou pověst a prestiž. Je však důležité, aby tato cesta minimalizace byla legální a řízena Zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. V případě nelegálního postupu snížení daňové povinnosti již nelze mluvit o daňové optimalizaci, nýbrž o daňovém úniku, který je považován za trestní čin. Tato bakalářská práce se orientuje na legální postupy a možnosti optimalizace.

Cílem této bakalářské práce bylo stanovení a využití legálních možností, jak snížit základ daně, stanovenou daň a celkovou daňovou povinnost. Byl stanoven reálný příklad poplatníka, který byl řešen čtyřmi možnými způsoby, pomocí kterých byla zjištěna výsledná daňová povinnost z daní z příjmů fyzických osob. Nejprve byla daň z příjmů FO stanovena klasickým způsobem bez žádných možností optimalizace, aby bylo možné další varianty srovnávat se základním výpočtem.

V první variantě byly v rámci optimalizace využity paušální výdaje. ZDP ukládá možnost stanovení výdajů procentem z příjmů plynoucích z podnikání a z pronájmu. Řešený poplatník uplatňoval výdaje z těchto příjmů ve skutečně prokazatelné výši, které musel dokládat danými doklady. Uplatněním paušálních výdajů vykázal poplatník daňovou povinnost o mnohem nižší než u výpočtu základního. Optimalizací byla tato daňová povinnost snížena a dokonce mu po odečtu záloh vznikl přeplatek, což byl vzhledem k základnímu výpočtu razantní skok. Nejen z tohoto důvodu jsou paušální výdaje výhodné. Dalším plusem je i snížení administrativní zátěže, neboť poplatník nemusí dokládat výdaje patřičnými doklady.

Druhou variantou bylo využití spolupracující osoby u příjmů plynoucích z podnikání. V rámci této možnosti byla zvolena dcera jako spolupracující osoba, neboť při svém stanovení daňové povinnosti mohla uplatnit slevu nejen na poplatníka, ale jako studentka i slevu na studenta. Tím bylo dosaženo nulové daňové povinnosti ze strany dcery, na kterou

byla převedena část příjmů a výdajů z poplatníkovy podnikání. Poplatníkovi sice vznikla daňová povinnost, nýbrž v menší částce než u výpočtu základního.

Třetí možnost optimalizace byla řešena pomocí daňových odpisů. U této varianty byla využita změna celé metody odpisování. Poplatník preferoval rovnoměrné odpisování, a proto se optimalizovalo pomocí zrychlených odpisů. Při zhodnocení těchto dvou způsobů bylo patrné, že součet zrychlených odpisů je o mnohem větší než součet rovnoměrných. Vyššími odpisy se zvyšují výdaje, které se odčítají od příjmů, a tím snižují dílčí základ daně z podnikání. Poplatníkovi i zde vznikla daňová povinnost, taktéž ale v menší výši než u základního výpočtu

Po stanovení daně z příjmů fyzických osob s využitím těchto zmíněných možností byly jednotlivé daňové odvody komparovány. Vyhodnocením bylo zjištěno, že nejvýhodnější možnost optimalizace pro tohoto daného poplatníka, bylo využití paušálních výdajů z příjmů z podnikání a z pronájmu, kdy byla vykázána nejmenší daňová povinnost a naopak vznikl po odečtu záloh přeplatek.

Jak je z předchozích komparací patrné, každá možnost optimalizace má své výhody a nevýhody, a proto nelze jednoznačně určit, že tento způsob, který byl vyhodnocen jako nejvýhodnější, bude platit u všech poplatníků. Každý poplatník musí být řešen individuálně, neboť každému neplynou stejné příjmy a výdaje.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] AMBROŽ, Jan. *Daň z příjmů*. 2. vyd. Praha 9: Vladimír Vyskočil - KORŠACH, 2005, 397 s. ISBN 80-86296-08-3.
- [2] ČERNOHORSKÝ, Jan. *Základy financí: distanční opora*. 2. vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2010, 285 s. ISBN 978-80-7395-294-5
- [3] JAROŠ, Tomáš. *Zdanění příjmů v roce 2011: komplexní průvodce*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2011, 240 s. ISBN 978-80-247-3822-2.
- [4] KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie - úvod do problematiky*. Praha: ASPI, a.s., 2005, 112 s. ISBN 80-7357-092-0.
- [5] MACHÁČEK, Ivan. *Daň z příjmů fyzických osob 2010. Praktická pomůcka k daňové optimalizaci*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, s.r.o., 2010, 272 s. ISBN 978-80-7400-188-8.
- [6] PAVEL, Jan. *Daňový systém ČR*. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2005, 104 s. ISBN 80-7194-787-3.
- [7] PELC, Vladimír. *Daňové odpisy: Strategie pro podnikatelskou praxi firem a podnikatelů*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2011, 224 s. ISBN 978-80-7400-387-5.
- [8] PELECH, Petr. *Roční zúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků za rok 2011*. 16. aktualiz. vyd. Olomouc: ANAG, s.r.o., 2012, 288 s. ISBN 978-80-7263-707-2.
- [9] PRUDKÝ, Pavel a Milan LOŠŤÁK. *Jak vyplnit daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2011*. 19. aktualiz. vyd. Olomouc: ANAG, s.r.o., 2011, 336 s. ISBN 978-80-7263-710-2.
- [10] VALOUCH, Petr. *Daňové tipy (a triky) pro fyzické osoby 2009: jak ušetřit na dani z příjmů*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2010, 128 s. ISBN 978-80-247-3332-6.
- [11] VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2012*. 10. aktualiz. vyd. Praha: 1. VOX, a.s., 2010, 355 s. ISBN 978-80-86324-86-9.
- [12] Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád
- [13] Zákon č. 353/2003 Sb, o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů
- [14] Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- [15] Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

- [16] *Český statistický úřad: Konsolidované veřejné rozpočty [online].* 2012 [cit. 2012-05-22]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/t/3400518568/\\$File/gr06.pdf](http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/t/3400518568/$File/gr06.pdf)
- [17] Ministerstvo financí: Daňová statistika 2005-2009 [online]. 2012 [cit. 2012-05-22]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/Danova_statistika_2005-2009_pdf.pdf
- [18] Ministerstvo financí: Ministerstvo financí [online]. 2012 [cit. 2012-05-22]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/index.html>